

De Kempense

2020 jaargang 32 - 3

Genealoog

INHOUD

Editoriaal

2 Familie Van Nooten: van Turnhout naar Parijs

5 Autosomaal DNA en de zoektocht naar
verwanten

12 Oud schrift: oplossing van DKG 2020-2

13 Onwettige kinderen te Arendonk tussen 1800
en 1910

16 De Limburgse deling (1930-1839)

23 Oud schrift: nieuwe opgave

24 Kerkelijke dispensaties in de kwartieren van
Eijskens-Proost (2)

29 Medelingen en kort nieuws

30 Agenda

31 Huwelijken Antwerpen
Kathedraal O.L.Vr.Noord 1752-53-54

Colofon

Editoriaal

Ik voel mij een beetje als de uitbater van een selecte horecazaak. Het personeel is prima, de producten en de bediening zijn prima, maar volk krijgen we niet over de vloer.

We worden heen en weer geslingerd en om de oren geslagen met steeds meer - en andere - voorschriften, de één min of meer noodzakelijk, de andere eerder onnozel! Alsmar meer paniekvoetbal. Gelukkig dat we nog volop in vakantiemodus zitten - we schrijven nog augustus -, maar de onzekerheden voor het najaar stapelen zich op. Enerzijds is het misschien duidelijk voor iedereen, allemaal dezelfde voorschriften navolgen, anderzijds stellen we een vast dat "de parking" van Antwerpen, met o.a. de Kempen, niet dezelfde uitbraak kent als "'t Stad". De burgemeester van Oostmalle heeft een origineel voorstel: verander de provincienaam zodat we niet allemaal vereenzelvigd worden met "de Antwerpenaar".

De vraag blijft: kunnen er nog activiteiten doorgaan in het najaar, en zo ja, dewelke? Hoe moeten we onze planning opmaken. Lopen we het risico om vooropgestelde activiteiten plotseling te moeten cancelen met alle gevolgen van dien of kan alles gewoon doorgaan? Het grootste deel van onze vorsers zullen zich nu zeker richten op het internet, archiefbezoeken zijn niet aan de orde. Ook wij krijgen meer vragen voor bijkomende gegevens maar het kasteel de Renesse was op slot en wij hadden in augustus ook geen toegang tot onze bibliotheek. Het sociaal contact is volledig stilgevallen, de activiteit van het bestuur was quasi nihil. Vanaf 1 september zal alles terug beschikbaar zijn en kunnen onze genealogische activiteiten hernomen worden.

We blijven hoopvol en starten we in september opnieuw met volle moed. De genealogische cafés, op de eerste woensdag van de maand zijn normaal ingepland. Social distance en andere maatregelen zijn gewaarborgd. Onze cursus familiekunde wordt voorlopig ook gehandhaafd, ook hier hebben wij voldoende ruimte en middelen om te voldoen aan alle veiligheidsvoorwaarden. Wij garanderen bezoekers op onze genealogische dagen en deelnemers aan de cursus dat ze met gerust gemoed deze activiteiten kunnen volgen.

Wij hopen dat ieder van jullie voldoende gemoedsrust kan houden en het najaar optimistisch kan tegemoet zien en hopen elkaar spoedig te kunnen ontmoeten.

Hou het gezond.

Victor Bertels

Familie VAN NOOTEN : van Turnhout naar Parijs

Jeff Van Nooten

Bij de opmaak van de stamboom van de familie Van Nooten met oorsprong in Turnhout St Pietersparochie rond 1590, kwam ik op een bepaald moment bij Govardus Ludovicus VAN NOOTEN. Uit verder onderzoek zou blijken dat hij de stichter was van wat ik de Franse tak van de familie noemde. Een overzicht.

Govardus Ludovicus VAN NOOTEN werd geboren te Turnhout op 22 mei 1831 als zoon van Gisbertus en Campers Lucie. Hij overleed in Parijs op 22 maart 1884 op de leeftijd van 52 jaar. (Op zijn akte van overlijden stonden de voornamen Théophile Louis). Zijn beroep: meubelmaker.

Hij trouwt te Turnhout op 1 juni 1854 met Maria Elisabeth VAN COUTEREN, geboren te Turnhout op 19 mei 1821 als dochter van Henricus en Maria Petronella Maes. Zij overleed te Parijs, rue de Montreuil 45, op 20 juni 1867 op de leeftijd van 46 jaar. Haar beroep: kantwerkster.

Uit dit huwelijk worden 3 kinderen geboren:

1. Maria Petronilla VAN NOOTEN: geboren Turnhout 9 juli 1855. Overleden te Parijs op: 27 augustus 1856. (Op 9 juli 1856 vertrekken zij met hun dochtertje vanuit Turnhout naar Parijs)
2. Marie Joséphine VAN NOOTEN, naaister: geboren te Parijs (8e arrondissement) op 14 april 1857 en overleden te Mol (B) op 2 februari 1932. Zij huwde te Parijs op 28 oktober 1876 met Edmond Joseph Marie DUVAUCHEL, geboren te Mol (B) op 19 augustus 1851 en aldaar overleden op 5 mei 1915. Ze hadden 2 kinderen :
 - a. Louise Julie, geboren Parijs, 11e arrondissement op 22 oktober 1877, gehuwd te Parijs in 1909 met Antoine François HUYSMANS uit Mol (B) en overleden op 31 december 1975 te Conches (F, dept Eure)
 - b. Julien Edmond, geboren Parijs 6 september 1879 en aldaar overleden 19 mei 1880.
3. Adèle Marie Louise VAN NOOTEN, geboren Parijs op 19 mei 1860, gehuwd te Parijs op 13 juli 1907 met Josse GERAIN uit Brussel en overleden te Parijs, rue Ambroise Paré 2. (Hospitaal Lariboisière) op 21 juni 1924. Zij werd 64 jaar.

4 maanden na het overlijden van zijn eerste vrouw hertrouwt Govardus Ludovicus (intussen in alle Franse acten gekend als Théophile Louis) op 12 oktober 1867 met Adèle Delia DARCINE, geboren te Parijs op 21 december 1840, niet erkende dochter van Marie Adèle Reine Delia DARCINE. Adèle was verpleegster in het hospitaal Sainte Eugénie. Zij overleed te Parijs, rue du Faubourg St Antoine 184 (hospitaal Saint Antoine) op 13 oktober 1904. Haar officieel adres

was op dat moment Passage de la main d'or 4 (11e arrondissement.) Zij werd 63 jaar. Uit dit huwelijk worden 2 kinderen geboren:

1. Louis Victor VAN NOOTEN: geboren te Parijs op 6 februari 1868 en aldaar overleden op 15 oktober 1871. Hij werd 3 jaar.
2. Auguste Leon VAN NOOTEN: geboren te Parijs op 21 april 1870, overleden te Champigny-sur-Marne op 22 november 1949. Hij was meubelmaker-beeldhouwer. Hij huwt op 16 maart 1895 te Roissy en Brie met Berthe Irma AMBOLET. Zij is geboren te Roissy en Brie op 12 oktober 1874 en overleed te Issy-les-Moulinières op 30 april 1956. Zij werd 81 jaar. Op het moment van het huwelijk was Auguste Leon bij het leger, maar vrijgesteld van dienst omdat hij de enige zoon van een weduwe was. Hij woonde feitelijk te Roissy, maar was officieel ingeschreven op het adres van zijn moeder.

Uit het huwelijk van Auguste en Berthe worden 3 kinderen geboren.

1. Hélène Zélie VAN NOOTEN: geboren te Roissy en Brie op 1 september 1895 en overleden te Champigny sur Marne op 2 maart 1932. Zij werd 36 jaar. Zij huwt te Champigny sur Marne op 24 november 1917 met Léonard Joseph RIGOLLET. Hij is geboren te Aoste (IT) op 14 mei 1895 en overleden te Semoy op 14 augustus 1944. Hij werd als weerstander door de Duitse bezetter gefusilleerd. Hij werd 49 jaar. Uit dit huwelijk werden 2 kinderen geboren.
 - a. Lucien RIGOLLET: geboren te Champigny sur Marne op 6 maart 1920 en overleden te Suresnes op 23 oktober 1943. Net als zijn vader werd hij als weerstander door de Duitse bezetter gefusilleerd. Hij werd 23 jaar.
 - i. Hij huwde te Champigny sur Marne in februari 1940 met Marcelle HOUET en er werd op 12 maart 1942 een dochter geboren: Nicole.
 - b. Nelly RIGOLLET: geboren te Champigny sur Marne op 1 maart 1921
2. Lucien Louis VAN NOOTEN: geboren te Roissy en Brie op 22 januari 1901 en overleden te Parijs op 8 augustus 1976. Hij werd 75 jaar en was de stichter van VAN NOOTEN ELECTRICITE. Hij huwde te Nogent sur Marne op 10 januari 1925 met Odette COTTIN, een naaister geboren te Nogent sur Marne op 4 september 1902 en overleden op 30 mei 1996. Zij werd 93 jaar. Uit dit huwelijk werd één kind geboren.
 - a. Roger VAN NOOTEN : geboren te Nogent sur Marne op 1 oktober 1926 en overleden te Créteil op 16 februari 2018, verantwoordelijke voor VAN NOOTEN ELECTRICITE. Hij werd 91 jaar. Hij huwde op 30 oktober 1953 te Vincennes met Germaine WELTER, geboren te Cusset op 30 maart 1929 en overleden te Bry sur Marne in 2006. Zij werd 77 jaar. Het echtpaar bleef kinderloos.
3. Gaston VAN NOOTEN: geboren te Champigny sur Marne op 31 maart 1904 en overleden te Le Coudray St Germer op 12 mei 1989. Hij was schrijnwerker en werd 85 jaar. Hij trouwt te Champigny sur Marne op 27 augustus 1927 met Germaine Yvonne MICHARD. Zij is geboren te Montluçon op 23 februari 1906 en overleden te Chaumont

en Vexin in het rusthuis “La Compassion” op 13 augustus 2000. Zij werd 94 jaar en was stoffenbekleedster. Uit dit huwelijk werden 2 kinderen geboren.

- a. Robert André VAN NOOTEN, electricien, geboren te Champigny sur Marne op 24 november 1928 en nog in leven. Hij huwt te Boulogne-Billancourt op 26 april 1952 met Jacqueline LOUET . Zij is geboren te Parijs op 15 juni 1933 en nog in leven. Uit dit huwelijk is één kind geboren.
 - i. Christine VAN NOOTEN, geboren te Boulogne-Billancourt op 19 juli 1953 en nog in leven. Zij was gehuwd met Roland MEYER en heeft 2 kinderen: Sébastien Roland en Laetitia Dominique.
- b. Monique Jacqueline VAN NOOTEN, geboren te Champigny sur Marne op 13 april 1931 en overleden op 10 juni 2017. Zij werd 86 jaar. Zij huwde te Boulogne-Billancourt op 1 september 1951 met Louis Marcel QUINIO, geboren te Noisy Le Grand op 28 februari 1927 en overleden te Boulogne Billancourt op 7 november 2010. Hij werd 83 jaar en werkte bij Renault France. Uit dit huwelijk werd 1 kind geboren.
 - i. Gilles Louis QUINIO, geboren te Boulogne-Billancourt op 23 april 1954. Hij zet de zaak VAN NOOTEN ELECTRICITE verder onder de naam VNS (VAN NOOTEN SONORISATION.) Hij huwt op 21 juni 1980 te Suresnes met Nicole Anne Marie VIDAL, geboren te Tours op 1 juli 1959. Uit dit huwelijk worden 3 kinderen geboren.
 1. Benjamin QUINIO, geboren te Drancy op 19 mei 1987
 2. Alexandre QUINIO, geboren te Saint Mandé op 15 september 1989
 3. Mylène QUINIO, geboren te Saint Mandé op 13 september 1994.

Tenslotte: het is duidelijk dat de Franse tak VAN NOOTEN niet verdergezet zal worden. Met Robert VAN NOOTEN en zijn dochter Christine zal de naam voorgoed verdwijnen. Christine VAN NOOTEN was zo geïnteresseerd in haar roots dat ze mij bezocht in 2018 en we spendeerden een weekend met bezoek aan Turnhout en andere plaatsen in de Kempen waar nog tastbare bewijzen van de naam VAN NOOTEN terug te vinden zijn.

Autosomaal DNA en de zoektocht naar verwanten

Ludo Proost

Sinds de opgang van het genetisch onderzoek in de genealogie zijn er heel wat laboratoria bereid gevonden om uw DNA te ontrafelen. Sommige ervan beloven dat ze u zullen toewijzen aan één of meer bevolkingsgroepen die dan uw voorouders zouden zijn. Daarnaast sporen ze voor u nog onbekende verwanten op binnen hun gegevensverzameling.

Uit nieuwsgierigheid besloot ik om mezelf over te leveren aan een uitspraak over mijn lichaamseigen DNA door het Israëliëse [My Heritage](#). Een lichaamsstaal geschraapt van mijn wangslimvlies bezorgde ik bij het labo in de Verenigde Staten. Na enkele weken seinde het labo dat ik mijn resultaten kon raadplegen op mijn klantrekening. Daar vond ik mijn etnische groepen. Ook stelde ze alle kandidaten voor die een genetische overeenkomst met mezelf zouden hebben. Daarnaast vond ik ook een bestand met een lijst van de DNA-puntmutaties.

Mijn zogenaamde etnische afstamming

Mijn resultaat zet het labo af tegenover *hun* referentiebevolking van 5000 personen. Van dezen staat het vast dat hun generatielange stambomen op een weinig tegensprekelijke wijze afkomstig zijn uit dezelfde regio of [bevolkingsgroep](#). Genealogen weten dat zulke stambomen voor de meesten onder ons stoppen in de 15de of 16de eeuw wegens het ontbreken van verwantschapsgegevens in historische documenten. In het licht van het tijdperk van het [menselijk geslacht](#) van de *homo sapiens* zijn die enkele honderden jaren een vluchtig ogenblik. Het blijft dan ook betwistbaar of een labo zo maar uw etnische afstamming(en) kan bepalen.

My Heritage besluit dat mijn voorouders voor 96,8% Noordwest-Europees en voor 3,2% Scandinavisch zijn.

Voorzichtiger zou ik zeggen dat mijn onderzochte puntmutaties voor bijna 97% worden gedeeld met die Noordwest-Europese *referentiegroep* en voor iets meer dan 3% met de Scandinavische referentiegroep. Het getoonde kaartje van Noordwest-Europa omvat de volgende landen: België, Nederland, Frankrijk, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Tsjechië. Daarnaast zag ik ook enkele kleine overlappingsen overheen de grenzen van deze landenverzameling. U merkt hoe breed die 2 bevolkingsgroepen zijn genomen.

Ik kan mijn terechte voorzichtigheid ook illustreren met datzelfde autosomaal DNA. Dat laadde ik op bij [Family Tree DNA](#) en kreeg als zogenaamde etnische voorouders: 79% DNA uit Westelijk en Centraal Europa, 14% van de Britse eilanden en 7% uit Zuidoostelijk Europa. U ziet onmiddellijk dat de twee labo's verschillende referentiegroepen of geografische plaatsbepalingen hanteren.

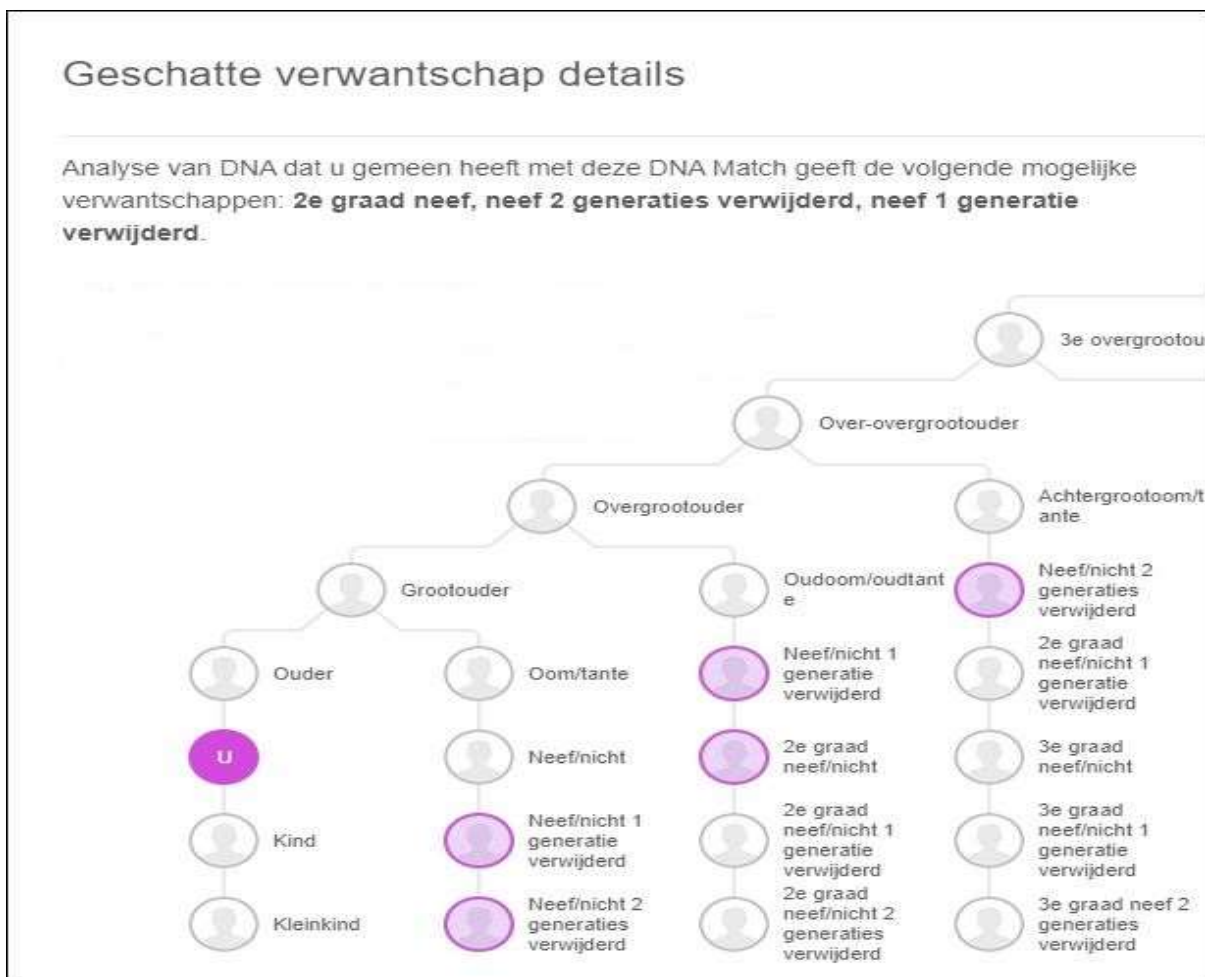
Uit ander onderzoek blijkt dat men voorzichtig moet omspringen met het te stellig of te onkritisch toewijzen van die bevolkingsgroepen als voorouders. Als men het menselijk genoom bij verschillende laboratoria zou laten onderzoeken, zou het best kunnen dat men over de bevolkingsgroepen al of niet sterk afwijkende uitslagen verkrijgt, zoals hierboven al

gesignaleerd. Veel hangt af hoe dat een laboratorium zijn etnieën omschrijft. En! ... *het toont aan dat de afstammingstest eigenlijk enkel een **gelijkenis** tussen individuen uit de huidige populaties aangeeft en niet aanduidt waar iemands voorouders effectief leefden* (Larmuseau, 2017; mijn onderstreping).

Geschatte verwantschappen

Daarnaast stelt My Heritage een tweeduizendtal personen voor die mogelijks met mij een verwantschap vertonen. Ze zijn opgedeeld in twee groepen: verre en zeer verre verwanten.

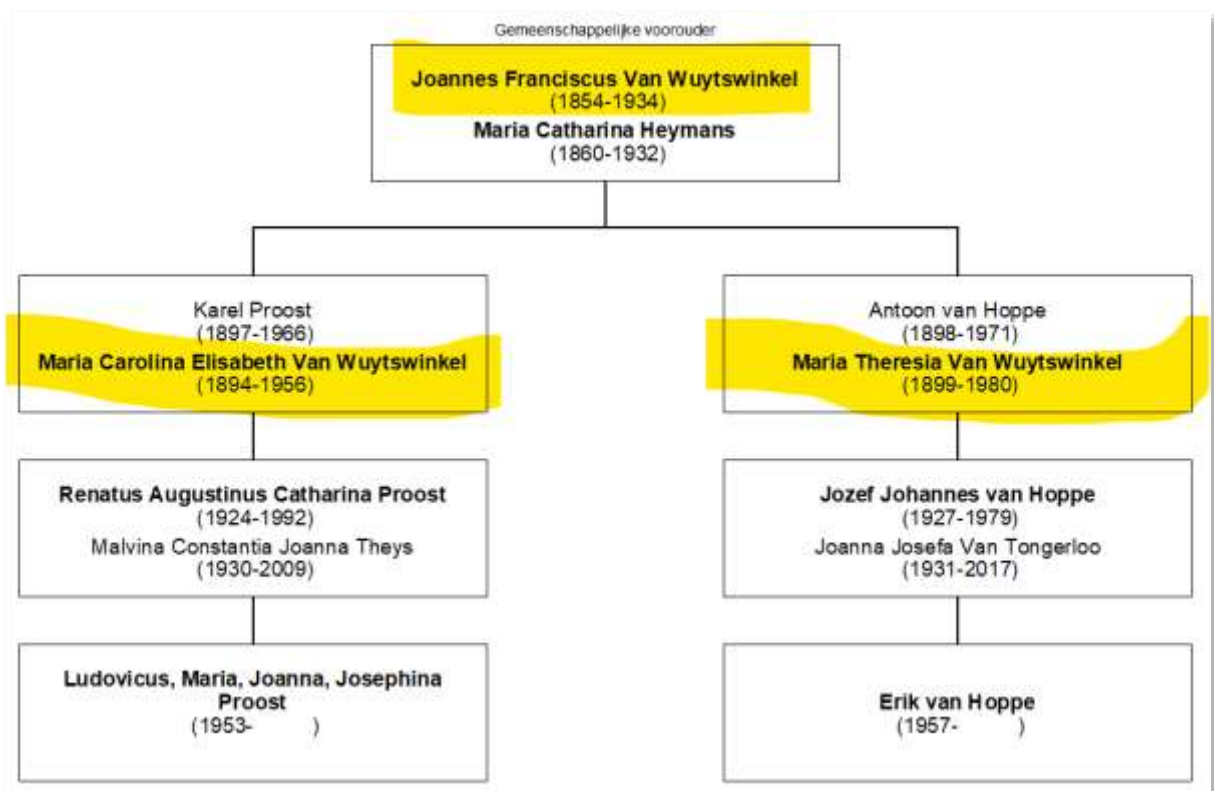
De eerste groep telt maar 1 persoon. De mogelijke familierelatie tussen ons beiden wordt voorgesteld in een Amerikaans-Engels verwantschapssysteem. Onze verwantschap moeten we zoeken in het bereik vanaf een *neef 1 generatie verwijderd* tot en met een *tweedegrads neef 2 generaties verwijderd*. Figuur 1 stelt deze voorspelde verwantschap grafisch voor door die paars te kleuren. Onze verwantschap kan dus lopen via onze betovergrootouders, overgrootouders of grootouders.

Figuur 1 - Geschatte verwantschap tussen Erik van Hoppe en Ludo Proost

Het is niet mogelijk om met de twee bekomen DNA-gegevens precies vast te stellen wie de gemeenschappelijke voorouders dan wel zijn. Daarvoor dienen we onze kwartierstaten te vergelijken.

Ik nam contact op met die enige verre verwante: de heer Erik van Hoppe. De band via een gemeenschappelijke grootouder kon ik al uitsluiten op basis van mijn genealogische database. De heer van Hoppe kwam niet voor in de zijlijnen van mijn grootouders en ik veronderstelde dat mijn familienaam ook niet voorkwam in die van zijn grootouders. Wij wisselden onze genealogische gegevens uit. Daaruit bleek dat we verwant waren via onze overgrootouders Joannes Franciscus Van Wuytswinkel (1854-1934) gehuwd met Maria Catharina Heymans (1860-1932). De genealogische lijnen vertrokken langs twee van hun dochters: mijn grootmoeder Maria Carolina (1894-1956) en zijn grootmoeder Maria Theresia (1899-1980). Deze zussen zijn respectievelijk onze oudtantes (Figuur 2).

Figuur 2 - Gemeenschappelijke voorouders voor E. van Hoppe en L. Proost

De heer van Hoppe herinnerde zich dat zijn vader ooit de familienaam Proost had uitgesproken maar hij wist niet meer bij welke gelegenheid. Als ik ons verwantschapsdiagram bekijk, vermoed ik dat dit omstreeks het jaar 1966 -het overlijdensjaar van mijn grootvader- is gebeurd. De verwantschap tussen onze beide grootmoeders ligt dan nog wel fris in het geheugen van zijn vader: enerzijds zijn moeder en anderzijds zijn tante.

Op welke wijze bepaalt My Heritage de mogelijke verwanten? Er bestaan verschillende - op elkaar lijkende- manieren om deze vraagstelling te beantwoorden.

Een analyse van de genetische resultaten

Beschrijving van het bestand

My Heritage levert een bestand van het autosomaal DNA. Dat wil zeggen dat het labo aan de hand van hun onderzoeksprogramma het DNA van 22 chromosoomparen heeft onderzocht. Het labo voegde ook de resultaten voor de geslachtschromosomen X en Y toe.

Het bestand beschrijft de SNP's of [puntmutaties](#) (met de [nucleobasen](#) A T C G). Zowel het aantal voor alle als voor elk chromosoom afzonderlijk zijn vastgesteld (tabel 1). Niet het gehele [genoom](#) wordt weergegeven want dat telt voor mensen om en bij 3,2 miljard baseparen. Slechts 0,02 % van het genoom is door My Heritage in kaart gebracht. Dat bestand telt 609 053 regels met elk een [genotype](#) (of *overgeërfd* DNA) bestaande uit één basepaar, bijvoorbeeld AA.

Chr	SNP'S		Gedeelde fragmenten		Chr	SNP'S		Gedeelde fragmenten	
	aantal	gedeeld	aantal	cM		aantal	gedeeld	aantal	cM
1	45 474	7 427	1	14,1	13	19 151			
2	46 458				14	17 039			
3	42 459	5 120	1	13,6	15	16 628	27 648	2	70,2
4	39 531				16	17 922			
5	37 374				17	16 330	6 272	1	16,5
6	43 616	3 840	1	11,1	18	15 863			
7	34 228	11 520	1	22,8	19	12 924	3 967	1	14,9
8	31 914	8 448	2	17,9	20	13 508			
9	21 832	13 184	1	30,0	21	7 742	7 860	1	25,6
10	30 755				22	8 397			
11	30 252				X	29 694			
12	26 460	5 760	1	10,8	Y	3 502			
					Totaal	609 053	100 866	13	247,4

Tabel 1 – Aantal puntmutaties en gedeelde SNP's en fragmenten per chromosoom

Gedeelde SNP's of puntmutaties

In tabel 1 vindt u het aantal SNP's dat we op welk chromosoom delen. Daarnaast vindt u ook het aantal en de grootte van de fragmenten in [centimorgans \(cM\)](#) per chromosoom en voor hun totaal. Uit deze tabel kunt u niet aflezen welke segmenten overgeërfd zijn langs de paternale en maternale lijn. Ook is het niet mogelijk om lichamelijke kenmerken, voorbeschiktheid tot bepaalde ziekten en dergelijke meer uit dit overzicht af te leiden.

De beschrijving van deze gedeelde fragmenten in SNP's en de plaats waar deze zich bevinden, zijn zowel voor mijn verre verwante als mezelf gekend. Voor evidente redenen van privacy worden deze niet opgenomen in deze bespreking.

Erik van Hoppe en ik delen 13 segmenten op 10 chromosomen waarvan het grootste fragment 49 cM groot is en kleinste 8,6 cM. Samen tellen deze fragmenten 247,4 cM.

Hoe groter het procentueel gedeeld DNA hoe groter de kans dat ik met die personen een al of niet nauwe verwantschap deel. Hetzelfde kan worden gezegd over de totaallengte in centimorgans. En omgekeerd, hoe kleiner diezelfde meeteenheden hoe groter de kans dat de overeenkomst toevallig is. Dit wil zeggen dat we wel enkele SNP's delen maar dat daar geen genetische verwantschap kan worden uitgepuurd.

Ik deel met die -om en nabij 2000- vermoedelijke verwanten van 3,5 % tot 0,1 % DNA of uitgedrukt in centimorgans van 247,4 cM tot 8 cM. Waarbij de betrouwbaarheid van de verwantschapsbepaling afneemt naarmate deze uitslagen het getal nul benaderen.

De verwachte verwantschap aan de hand van het percentage

Het [percentage gedeeld DNA](#) (<-raadpleeg dat diagram) kan reeds een aanwijzing zijn bij welke verwanten u de familiale relatie moet zoeken. Bijvoorbeeld kind en ouders delen 50% DNA. Uw grootouders en uzelf delen DNA in een bereik van 18% tot 32 %. Dat bereik is betrekkelijk, naargelang het voortschrijdend onderzoek kunnen deze grenspercentages lichtjes verschillen. Meestal beperkt men zich om de eerder theoretische 25 % (1/4 van de chromosomen van uw vier grootouders) te vermelden. Ons 3,5 % gedeeld DNA vernauwt de zoektocht naar het al eerder benoemde bereik. We zoeken onze gemeenschappelijke voorouders bij onze (bet-) (over-) grootouders. Dit gedeelde percentage bevindt zich in de 0,1% verschillen in het DNA tussen 2 personen. Alle mensen delen overigens 99,9% van hun DNA.

De verwachte verwantschap aan de hand van het totaal gedeeld DNA in de centimorgans

Op een ander manier levert het '[shared cM project](#)' van [Blaine T. Bettinger](#) (<-raadpleeg dat diagram) eenzelfde resultaat op. Het geeft in een overzichtelijk diagram weer in welk bereik van het gedeelde DNA de onderzoeker een verwantschap kan zoeken. Bijvoorbeeld om de verwantschap tussen ouder en kind te vinden, moeten beiden meer dan 3500 cM DNA delen. Met een grootouder deelt een kleinkind om en bij de 1750 cM. Bij dit laatste is er een randbemerking te maken. Deze grootte kan ook wijzen op verwantschappen van dat kleinkind met broer of zus, halfbroer of halfzus, eigen kleinkind, oom of tante, neef en nicht. Ook hier geldt de opmerking dat de grenswaarden door verder onderzoek kunnen verschillen.

In ons geval ligt het gedeeld totaal-DNA in het bereik vanaf het vakje *van 10 tot 980 cM* tot en met het vakje met de grenswaarden *14 en 353 cM*. Het diagram toont ook hier dat we ergens via een grootouder of (bet)overgrootouder een gemeenschappelijke bloedband delen.

Verwantschap bepalen aan de hand van de segmentlengten

Hoe langer de gedeelde segmenten hoe groter de kans dat er een recente relatie tussen de personen bestaat. Uit tabel 1 kunt u afleiden dat Erik van Hoppe en ik niet uitzonderlijk grote

stukken delen. Als ondergrenswaarde neemt men 10 à 15 cM. Deze vergelijking heeft nog meer zin als u meer dan twee verwanten wilt vergelijken. Deze techniek heet de [triangulatie](#). Door vergelijking tussen de fragmenten zoekt de genealoog naar dezelfde gedeelde stukken, want dat wijst op gemeenschappelijke voorouders. Meetkundig beeldt men zich deze verwantschap in als een drie-hoek in (tri-angle in het Engels van het Latijnse *tri-angulum*). De twee onderste hoeken zijn voor de vergeleken verwanten en de bovenste voor de gemeenschappelijke voorouder. Vergelijkt u veel verwanten dan is het mogelijk om met deze techniek te bepalen welke gedeelde fragmenten van welke voorouder u heeft overgeërfd. Dus hoe meer verwanten worden *getrianguleerd* hoe fijnmaziger de resultaten.

Tijdsgrens voor het bepalen van een verwantschap

Maarten Larmuseau (2018) wijst erop dat er een tijdsgrens bestaat om met het autosomaal DNA genealogische banden te detecteren. Hoe verder men terugkeert in de tijd hoe meer kans dat de gevonden overeenkomsten slechts op een toeval berusten. Het is niet zo dat we van elke voorouder eenzelfde DNA blijvend overerven. De genetische uitwisselingen overheen de generaties en tussen de verschillende verwantschapslijnen verwateren bij wijze van spreken. Het is zelfs mogelijk dat DNA van een of meer voorouders verdwijnt. De aanbevolen tijdsschaal loopt tot maximaal 150 tot 200 jaar geleden. Vanuit het standpunt van de geboortejaren 1953 (mezelf) en 1957 (Erik van Hoppe) betekent het dat we ten hoogstens tot in de periode 1803-1753 kunnen terugkeren om een geloofwaardig resultaat te bekomen. Ons genealogisch diagram situeert onze familiale relatie in de tweede helft van de negentiende eeuw, nog geen 100 jaar voor ons geboortjaar.

Nabeschouwingen

Op [GEDmatch](#) kunt u ook uw resultaat inladen. Ook hier worden overeenkomsten gezocht met de aanwezige deelnemers. Er bestaat zelfs de mogelijkheid om overeenkomst te zoeken met heel oud DNA bij skeletten gevonden tijdens archeologische opzoekingen. Ook hier geldt de opmerking dat niet de etniciteit wordt vastgesteld. De meeste juiste uitspraak luidt ook hier: u deelt verschillende SNP's van een skelet dat in een bepaalde locatie is gevonden. Daarenboven is het zo dat de grootte van de gedeelde fragmenten zeer klein zijn. Zodat een aanvaardbare uitspraak over *een of andere persoonlijke band* met dit zeer oude en meestal onvolledig DNA nauwelijks tot niet te maken valt.

Als u ons verwantschapsdiagram in figuur 2 van naderbij bekijkt, kunt u besluiten dat onze verwantschap ook *zonder DNA-onderzoek* kon worden vastgesteld. Het genealogisch onderzoek op basis van documenten of eventuele familiale overleveringen had tot hetzelfde resultaat geleid. Dat veronderstelt wel dat de genealoog voor elk van de zijlijnen in zijn kwartierstaat een genealogisch onderzoek uitvoert. In de meeste gevallen zal een genealoog daar niet vlug tot overgaan, omdat hij of zij meer geïnteresseerd is in de afstamming in de rechte lijn en eventueel in enkele nabije zijlijnen.

Deze opmerking leidt naadloos tot het besluit dat autosomaal DNA-onderzoek kan gebruikt worden om *onbekende verwanten* te vinden. Daarom kan het riskant zijn dat uw nieuws-

gierigheid naar uw autosomaal DNA wel eens kan leiden tot het openbaren van een niet gekende zeer nauwe verwantschap. Met in haar kielzog dobberend de rondhangende geheimen en spanningen. Ik denk bijvoorbeeld aan de halfbroer of -zuster die opeens opduikt en waarover moeder of vader nooit een woord hebben gerept. Een gelijkaardige verrassing komt voor bij het ontdekken van een genetische onderbreking in de biologische lijn – d.w.z. de genetische stamboom wijkt af van de juridische stamboom-. Doch we weten dat de kans op een *koekoekskind* klein is: ongeveer 1% tot 2% per generatie (Larmuseau, 2019).

Al met al is het gebruik van DNA een uitdagende zoektocht niet alleen naar relatief verre of dichtbij verwanten. Uw genetische geschiedenis tot duizenden jaren geleden - samengevat onder het begrip haplogroep- kan tot uw familiegeschiedenis gaan behoren. Naast onderzoek van uw autosomaal DNA (mogelijke verwanten) bestaat dat ook in het laten opzoeken van uw y-haplogroep (vaderlijke lijn) als via de haplogroep van uw mitochondriaal DNA (moederlijke lijn). Deze laatste 2 technieken gebruikt men ook in het bepalen van verwantschappen.

Dankwoord

Dank aan de heer Erik van Hoppe die bereid was om zijn genealogische gegevens met mij te delen en toestemming gaf om deze gedeeltelijk te publiceren in dit artikel.

Geraadpleegde bronnen

BETTINGER, B., 'Version 4.1 March 2020 Update to the Shared cM Project', 27/03/2020, *The genetic genealogist. Adding DNA to the genealogist's toolbox*, (<https://thegeneticgenealogist.com>). Geraadpleegd op 24 mei 2020.

LARMUSEAU, M., 'Verborgen in het DNA. Aflevering 20: Waar woonden onze voorouders? Een genetische test-aankoop', in *Vlaamse Stam*, 2 (2017), 119-124. (<https://familiekunde-vlaanderen.be/system/files/Een%20genetische%20test-aankoop.pdf>)

LARMUSEAU, M., 'Verborgen in het DNA. Aflevering 26: In de weer met DNA-matches levert nieuwe familie verhalen op', in *Vlaamse Stam*, 4 (2018), 403-407.

LARMUSEAU, M., 'Verborgen in het DNA. Aflevering 30: De grootste genetische stamboom in Vlaanderen', in *Vlaamse Stam*, 4 (2019), 391-395.

'The limits of predicting relationships using DNA', 19/12/2016, *The DNA Geek*, (<https://thednageek.com/the-limits-of-predicting-relationships-using-dna/>). Geraadpleegd op 10 juni 2020.

Dieper graven?

Het Nederlandse 'Centrum voor Familiegeschiedenis (CBG)' geeft een antwoord op veelgestelde vragen rond het thema DNA-onderzoek en genealogie.

De Belgische vereniging '[Histories v.z.w.](#)' heeft het DNA-project van Familiekunde Vlaanderen overgenomen. U kan via Histories op een veilige manier uw y-haplogroep laten bepalen. Lees daar ook over het [MamaMito](#)-project dat een onderzoek van het mitochondriaal DNA behelst. Raadpleeg in het menu de titel aanbod. FV is een stichtend lid van Histories.

[Geneanet](#) laat sinds kort toe om uw *autosomaal DNA* op te laden. Hiermee hopen ze een echte Europese verzameling samen te stellen. Deze optie is gratis.

De 'International Society of Genetic Genealogy ([ISOGG](#))' heeft een Engelstalige website die het genetisch onderzoek bij genealogie wil bevorderen. Enkele thema's: [autosomaal](#), [mitochondriaal](#), [y-chromosoom](#) en [x-chromosoom](#) DNA.

1682

13 May contraxerunt sponsalia Petrus
Mertens et Helena Crols coram vicario
et testib(us) Adrianus Sijmons et Jacobo
Hendricx

14 Augustij contraxerunt sponsalia Jan Peeter
de Roij et Maria Janssen coram pastore et
testib(us) Remigio Aerts et Marco Lucas

26 sep(temb)ris contraxerunt sponsalia
Martinus Elen et Lutgardis Wilielmi
Matteeussen coram pastore et testib(us) Huberto
Huijbrechts et Joanne Wijnants

27 dito contraxerunt sponsalia Abraham van
Reusel et Anna Cuijlits coram pastore
et testib(us) Daniele Cuijlits et Wilhelmo
Cuijlits

30 decemb(ri)s contraxerunt sponsalia Jacobus
Mertens et Anna Geeraerts coram vicario et
testib(us) Nicolai Seels et Petro Seels

10 Januarij contraxerunt sponsalia Joris
Borgers et Maria van Reusel coram pastore
et testib(us) Joanne van Gorp et Joris
Antonissen

Job Dircx et Elisabetha Vissers
contraxerunt sponsalia in Welthanis (=Weelde)

1682

13 maij contraxerunt sponsalia Petrus
Mertens et Helena Crols coram vicario
et testib(us) Adrianus Sijmons et Jacobo
Hendricx

14 augustij contraxerunt sponsalia Jan Peeter
de Roij et Maria Janssen coram pastore et
testibus Remigio Aerts et Marco Lucas

26 septemb(ri)s contraxerunt sponsalia
Martinus Elen et Lutgardis Wilielmi
Matteeussen coram pastore et testib(us) Huberto
Huijbrechts et Joanne Wijnants

27 dito contraxerunt sponsalia Abraham van
Reusel et Anna Cuijlits coram pastore
et testib(us) Daniele Cuijlits et Wilhelmo
Cuijlits

30 decemb(ri)s contraxerunt sponsalia Jacobus
Mertens et Anna Geeraerts coram vicario et
testib(us) Nicolai Seels et Petro Seels

Januarij 1683

10 januarij contraxerunt sponsalia Joris
Borgers et Maria van Reusel coram pastore
et testib(us) Joanne van Gorp et Joris
Antonissen

Job Dircx et Elisabetha Vissers
contraxerunt sponsalia in Welthanis (=Weelde)

Onwettige kinderen te Arendonk tussen 1800 en 1910

Victor Bertels

Dat buitenechtelijke kinderen van alle tijden zijn kunnen we ten overvloede vaststellen bij het klapperen van de parochieregisters en de registers van de burgerlijke stand. Het wordt in vele gevallen een hele klus om toch nog een vaderlijke lijn te ontdekken.

Zoals wij reeds vroeger in de Kempische Genealoog (1) uiteenzetten, zijn er in de parochieregisters over het algemeen meer aanwijzingen te vinden voor de vader dan in de burgerlijke stand.

In de parochieregisters wordt bijna steeds de naam van de vader vermeldt in de doopakte. De reden hiervoor was dat men hem kon aanspreken voor tussenkomst in het onderhoud van het kind. Het ging zelfs zover dat men de moeder de naam van de vader afdwong door haar in barensweeën te laten liggen tot zij de naam van de vader bekend maakte.

Vanaf de invoering van de burgerlijke stand zien we dat bij de geboorte van een onwettig kind de naam van de vader niet meer vermeld wordt. Dit betekent niet dat deze niet gekend was.

In kleinere dorpsgemeenschappen waar iedereen, iedereen kende bleef de v(d)ader meestal niet onbekend. In de officiële geboorteakte komt hij echter niet voor. Wanneer hij later, bij een eventueel huwelijk het kind erkend, wordt er een randvermelding aangebracht bij de doopakte. Bij het samenstellen van een stamboom dient er rekening mee gehouden te worden dat een bepaald persoon onder een andere naam in de geboorteakte staat dan de naam waarmee hij/zij na de wettige erkenning door het leven gaat.

Omdat mij opviel dat in de 19de eeuw zowel in Dessel als in Arendonk heel wat ongehuwde moeders voorkomen en ook heel wat kinderen geboren worden voor dat er een wettelijk huwelijk is aangegaan heb ik voor Arendonk de juiste aantallen opgezocht en deze gezet tegenover het aantal huwelijken en het aantal geboorten over een periode van 110 jaar. Welke conclusies daar uit dienen getrokken te worden laat ik aan de wetenschappelijke onderzoekers over.

Critici van het stamboomonderzoek durven wel eens beweren dat in 25% van de geboorten, de natuurlijke vader een andere zou zijn dan de wettelijke vader en dat dus het prat gaan op die, of die afstamming in 1 op 4 gevallen nep zou zijn.

(Onderzoek op basis van DNA in diverse Europese landen tonen echter aan dat het percentage koekoekskinderen de laatste honderd jaren tussen de 1 à 2% ligt) (2).

Wij houden het hier op een kleinschalig onderzoek en laten de cijfers voor zichzelf spreken .

1. Ongehuwde moeders:

Te Arendonk zijn tussen 1800 en 1910 in totaal 252 ongehuwde moeders die samen 312 kinderen ter wereld brengen.

Van deze 252 vrouwen zijn er:

- 108 ongehuwd gebleven (42,85%)
- 16 weduwe als ze een onwettig kind krijgen (6,3%)
- 8 weduwe tussen 2 huwelijken bij de geboorte (3,17%)
- 120 nadien gehuwd, zonder dat de kinderen gewettigd werden. (47,6%)
(In de meeste gevallen omdat het onwettig kind reeds overleden is!)

2. Meerdere onwettige kinderen:

- 10 vrouwen krijgen als ongehuwde 2 kinderen, 2 vrouwen krijgen 3 kinderen en één heeft 4 kinderen als ongehuwde vrouw.
- Er zijn 12 vrouwen die als weduwe kinderen krijgen, twee daarvan twee kinderen.
- 6 vrouwen hebben een onwettig kind als weduwe tussen twee huwelijken.

Van de 312 boven genoemde kinderen zijn er:

- 86 of 24,3% binnen het jaar na de geboorte gestorven,
- 20 of 6,4% doodgeboren,
- 22 of 7% gestorven binnen de 3 jaar na de geboorte.

Van de 128 kinderen die binnen de 3 jaar overlijden gaan 58,33% van de moeders een huwelijk aan na het overlijden van de kinderen. Meer dan 40% blijft dus ongehuwd, sterft in het kinderbed of korte tijd na de geboorte.

3. Gewettigde kinderen:

In totaal worden er tussen 1800 en 1910, 172 kinderen gewettigd of erkend bij het huwelijk, dit gespreid over 155 huwelijken, wat wil zeggen dat bij 17 huwelijken meer dan één kind wordt gewettigd.

- In 21,9% van de gevallen vindt het huwelijk plaats binnen het jaar na de geboorte,
- In 13,5% na maximum 1 jaar,
- In 16,7% na maximum 2 jaar.

In ongeveer 50% van de gevallen waarin een kind gewettigd wordt, vind er een huwelijk plaats binnen de 3 jaar na de geboorte van het onwettig kind.

Opvallend is ook dat ongeveer 20% van de kinderen pas gewettigd worden 7 jaar, en later, na de geboorte.

Hier kan de vraag gesteld worden of de vader die wettigt, ook de natuurlijke vader is.

In 2 gevallen is het voor mij alleszins duidelijk dat het niet kan, immers het oudste kind dat gewettigd wordt is respectievelijk slechts 10 en 12 jaar jonger dan de vader die het wettigt.

4. Meerdere keren gehuwd:

Tussen 1800 en 1910 zijn er in Arendonk 3.198 mannen in het huwelijk getreden. Hiervan zijn er 392 die tweemaal gehuwd zijn en 25 die driemaal gehuwd zijn. 2 mannen hadden vier wettige echtgenoten.

Van de 3.124 vrouwen die trouwden, zijn er 441 tweemaal getrouwd en 14 gingen driemaal een huwelijk aan.

- (1) Marc Van den Cloot , 'Het verhaal van de koekoekskinderen', *De Kempense Genealoog*, (2016), 2, 4-6.

- (2) Maarten Larmuseau – Vlaamse stam jg 52, 2016, afl 16, pg 3-6 en Vlaamse stam jg 56, 2020 afl. 31 pg 6-7.

De provincie Limburg in 1815

Bij de stichting van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden in 1815 kreeg het gebied tussen Maastricht en Venlo de naam Limburg. De provincie was samengesteld uit delen van de voormalige Franse departementen Roer met hoofdplaats Aken en Nedermaas (Meuse-Inférieure) met hoofdplaats Maastricht (zie kaart 2).

Willem I koos voor de naam Limburg i.p.v. Maastricht of Opper-Gelre naar verluidt omdat op die manier de oude naam van het hertogdom Limburg als een van konings erftitels bewaard bleef.

Tijdens het congres van Wenen had Kon. Willem I in het Rijnlandse Roerdepartement (met daarin de voormalige Pruisische hertogdommen Geldern en Kleve) meer gebied gewenst maar kwam met Pruisen niet tot overeenstemming. Ter genoegdoening kreeg hij het Groothertogdom Luxemburg aangeboden dat als lid van de Duitse Bond voor militaire aangelegenheden wel afhankelijk bleef van Pruisen.

De Belgische opstand

Nadat in september 1830 in verschillende steden in het zuiden rellen waren uitgebroken ontstond al snel een revolutionaire situatie die op 4 oktober 1830 resulteerde in het uitroepen van de “Belgische” onafhankelijkheid.

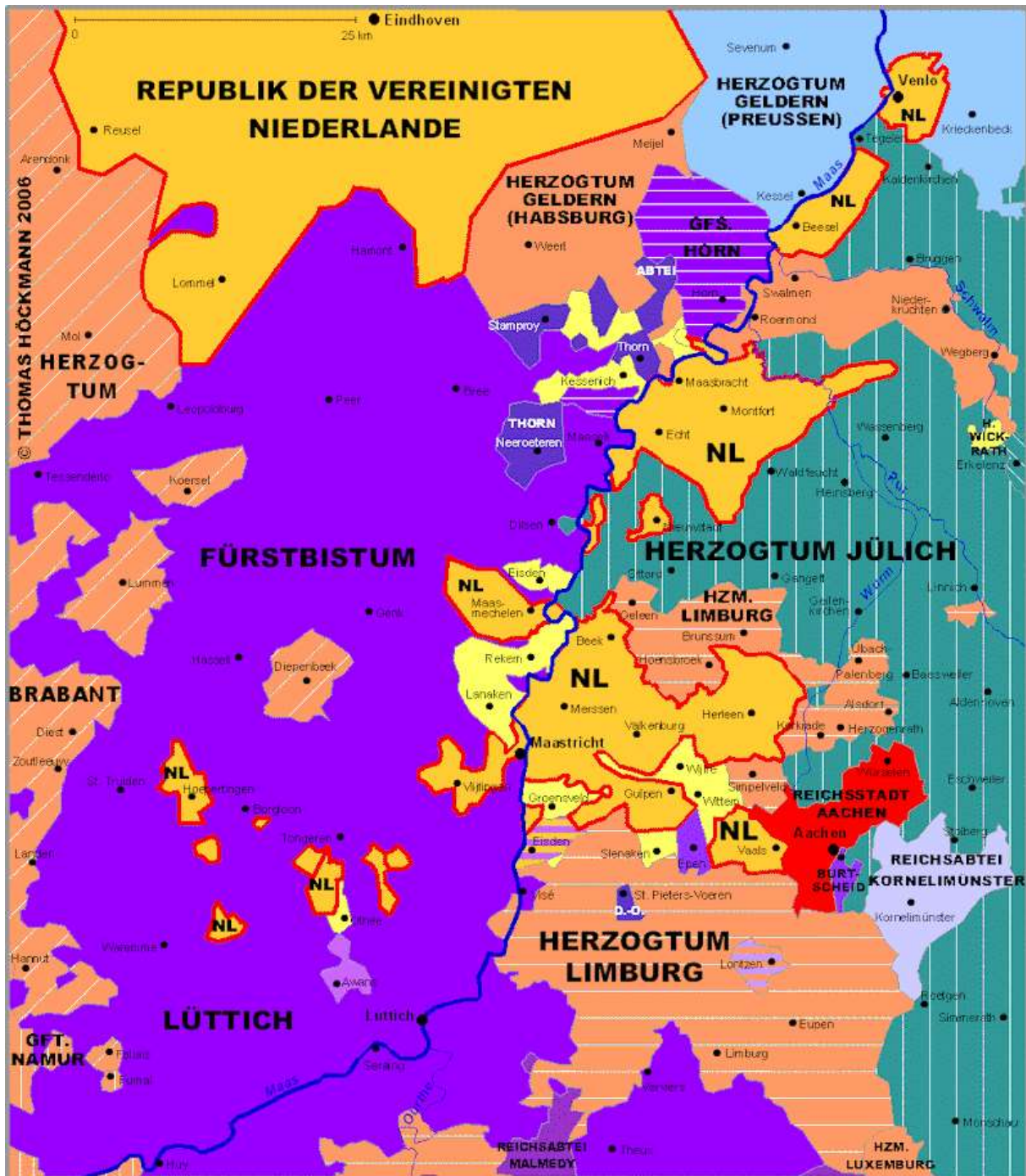
Het regionaal gerekruteerde regeringsleger en de burgerwacht bleken geen partij voor de revolutionaire vrijwilligersbrigades. Tegen het einde van het jaar was – op de citadel van Antwerpen, de Scheldeforten Lillo/Liefkenshoek en de steden Maastricht en Luxemburg na – het hele grondgebied van de zuidelijke provincies in handen van de opstandelingen.

De conferentie van Londen

Op 4 november 1830 kwamen in Londen de grote mogendheden Groot Brittannië, Frankrijk, Pruisen, Oostenrijk en Rusland bij elkaar om de strijdende partijen een wapenstilstand op te leggen en naar een oplossing te zoeken.

Omdat de grootmachten wilden voorkomen dat het conflict zou uitgroeien tot een nieuwe Europese oorlog werd op 20 december besloten de onafhankelijk van België te erkennen onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat het voor eeuwig neutraal zou blijven. Daarnaast werd gewerkt aan een scheidingsverdrag.

De eerste versie van het verdrag, de zgn. XVIII artikelen (26 juni 1831), bepaalde dat het grondgebied van Nederland werd teruggebracht tot de staatkundige situatie zoals die bestond in 1790.

Kaart 1.

Staatkundige situatie in de Limburgse Maasregio anno 1789 met enclaves van de generaliteitslanden (NL) Opper-Gelre in het noorden en Overmaas in het zuiden.

Inzake het groothertogdom Luxemburg stelde men dat België hierover onderhandelingen moest opstarten met de koning van Nederland en de Duitse Bond waarvan het Groothertogdom lid was.

Wat de provincie Limburg betreft betekende de overeenkomst dat nagenoeg de hele provincie door de opstandelingen ontruimd moest worden. Bovendien lagen er moeilijke besprekingen in het verschiet over de uitwisseling van enclaves op de linker- en

Kaart 2 Departementen in de Nederlanden en het Noordwesten van Duitsland tijdens de Franse Tijd.

rechter maasoever. Omdat ondertekening van een akkoord voor de kandidaat koning Leopold I van Saksen-Coburg een absolute voorwaarde was om vorst te worden ging het Nationaal Congres in België akkoord.

Kon. Willem I weigerde evenwel en begon in augustus 1831 een militaire actie (de 10-daagse veldtocht) die weinig aan de situatie veranderde.

Op diplomatiek vlak ontstond wel enige beweging die resulteerde in een tweede versie van het verdrag, de zgn. XXIV artikelen (14 oktober 1831).

Het nieuwe verdrag loste het probleem van de enclaves op door te bepalen dat in het zuiden van de provincie (tot Wessem/Stevensweert) de linker maasoever - uitgezonderd Maastricht - Belgisch en de rechteroever Nederlands grondgebied werd, ook wanneer deze gebieden vóór 1790 nog niet tot de republiek behoorden.

Hoewel het parlement in Brussel nog minder blij was met nieuwe dan met de oude regeling werd het verdrag aangenomen met 59 stemmen vóór en 38 stemmen tegen. Toen Kon.

Willem I eens te meer weigerde ontstond er een patstelling die acht jaar zou duren. In Limburg hoopten velen stiekem dat de situatie zou blijven zoals ze was.

Pruisen

Al meteen na de opstand in het zuiden had Kon. Willem I Pruisen om hulp verzocht.

Pruisen liet weten dat het bezorgd was wat zich aan zijn grens afspeelde maar dat men een oorlog met Frankrijk niet wilde riskeren.

Kon. Willem III van Pruisen versterkte veiligheidshalve het garnizoen in Herzogenrath maar meer dan morele steun en militaire adviezen wilde hij de koning niet geven.

Pruisen was gewonnen voor internationaal overleg en neigde ertoe twee staten aan zijn westgrens te willen erkennen op voorwaarde dat een Frans opdringen naar het noorden kon worden voorkomen.

Bij de besprekingen in Londen maakte Pruisen zich daarom sterk m.b.t. Limburg de eis van Kon. Willem I te steunen voor een directe wegverbinding op de rechter Maasoever tussen Maastricht en Venlo.

Bij de verdeling van de Franse buit in 1815 had Pruisen al de wens uitgesproken dat zijn westgrens de Maas zou zijn¹ maar Groot Brittannië had dit nadrukkelijk van de hand gewezen. Controlemogelijkheden van Pruisen op de Rijn vond men toen al meer dan genoeg.

Omdat Pruisen vreesde dat België een marionettenstaat van het liberale Frankrijk zou kunnen worden wilde men België geen Maasstelling toestaan. Frankrijk steunde België diplomatiek maar omwille van Limburg wilde Frankrijk ook geen oorlog met Pruisen riskeren.

Omdat ook Engeland tot iedere prijs vrede wilde zag het jonge België de kans voorbij gaan om haar bezetting van de rechter Maasoever in Limburg te consolideren.

Maastricht

Naast de Pruisische vrees voor een Belgische Maasstelling heeft het feit dat de vestingstad Maastricht voor Kon. Willem I behouden bleef ongetwijfeld een grote rol gespeeld in voor hem gunstige onderhandelingen omtrent de verdeling van Limburg.

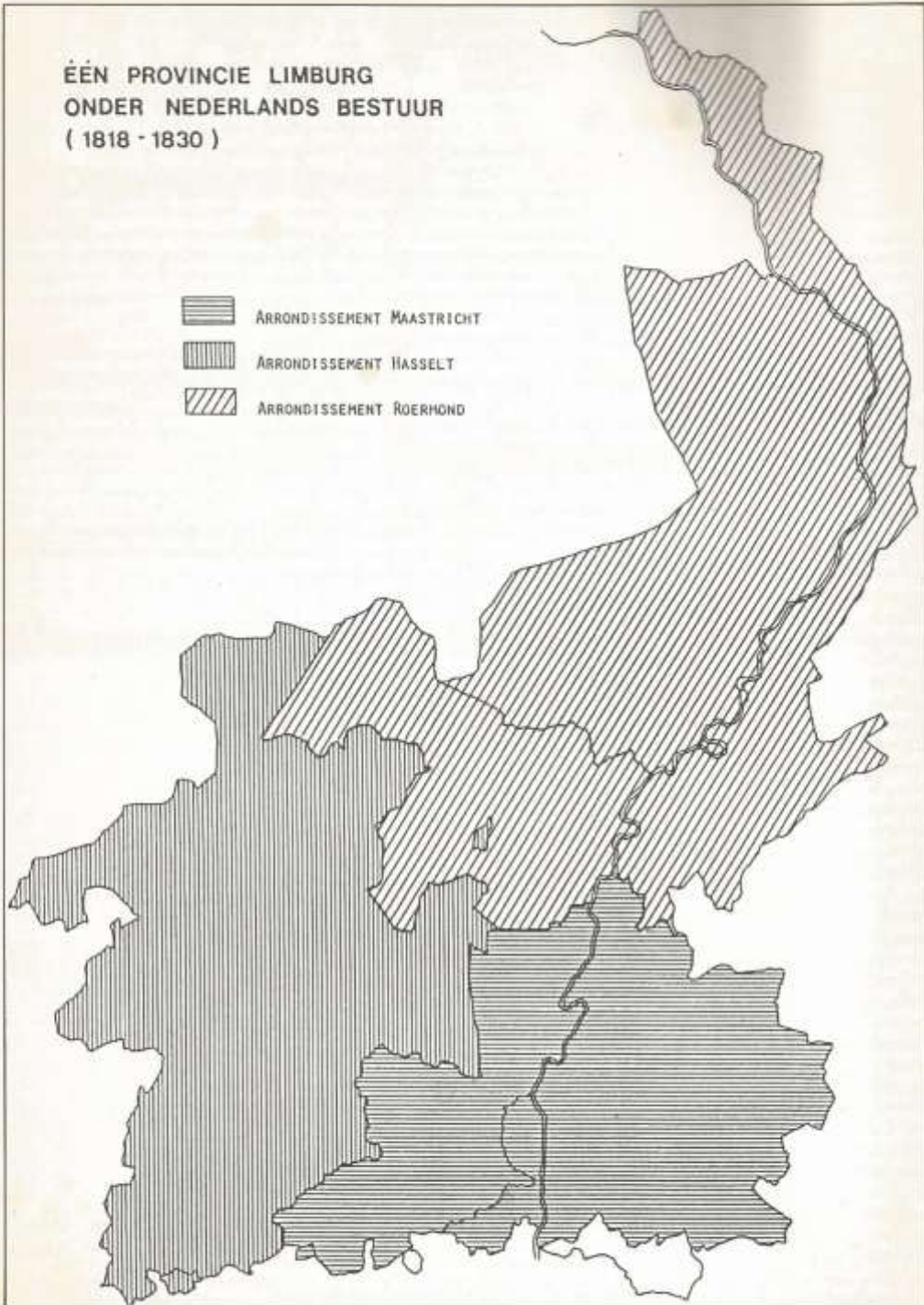
Maastricht was al sinds 1632 in handen van de Republiek en door het partagetraakt van 1666 kreeg het ook zeggenschap over een deel van het omliggende gebied, het zgn. generaliteitsgebied van Overmaas. Wel bleef over Maastricht ook de Prinsbisschop van Luik nog lange tijd gezag uitoefenen.

Hoewel tussen 1673 en 1678 en ook tussen 1794 en 1815 de stad in Franse handen was gevallen was Maastricht dus al bijna twee eeuwen lang een bolwerk van Oranje.

¹ Tijdens het Ancien Regime had Pruisen zeggenschap over de dorpen Horst-Sevenum en Kessel in het Herzogtum Geldern, gebied (in de Franse tijd behorend tot het Roerdepartement) dat gelegen was op de linker maasoever.

ÉÉN PROVINCIE LIMBURG
ONDER NEDERLANDS BESTUUR
(1818 - 1830)

- ARRONDISSEMENT MAASTRICHT
- ARRONDISSEMENT HASSELT
- ARRONDISSEMENT ROERMOND

Kaart 5.

Kaart 3. De provincie Limburg met haar arrondissementen tijdens het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden.

Dat Maastricht als enige stad in het zuiden voor Kon. Willem I behouden bleef was de verdienste van commandant luitenant-generaal B.C.J. Dibbets die weerstand had kunnen bieden aan pogingen om door insubordinatie of list de stad uit handen te geven, zoals gebeurd was met de garnizoenen in Roermond en Venlo.

De Duitse Bond

Hoewel België het ontwerp van de XXIV artikel in oktober 1831 getekend had was er een patstelling ontstaan, niet alleen omdat Kon. Willem I geweigerd had te tekenen maar ook omdat het opgeven van de rechtermaasoever in de praktijk een moeilijk te verteren zaak was. Om uit de impasse te geraken had Graaf von Metternich van Oostenrijk al in 1835 het plan op tafel gelegd om Nederlands Limburg op te nemen in de Duitse Bond. Ter compensatie van het verlies van de rechter Maasoever zou België dan het westelijke, in hoofdzaak Franssprekende deel van het groothertogdom Luxemburg toebedeeld krijgen.

Pruisen was gauw akkoord met het plan omdat in Maastricht en Venlo dan garnizoenen konden gelegerd worden die beschikbaar kwamen voor de Duitse Bond.

Het scheidingstraktaat van 19 april 1839

Onder druk van de publieke opinie en zorgen om de schatkist veranderde Kon. Willem I in het voorjaar van 1838 het geweer van schouder. Hij gaf Groot Brittannië te kennen de bestaande situatie - inmiddels was de citadel van Antwerpen gevallen en de doorvaart op de Maas in Maastricht hersteld in ruil voor de vrije aftocht van soldaten uit de noordelijke provincies - te accepteren en een scheidingsvoorstel op basis van de XXIV artikelen te willen ondertekenen.

Het kwam er op neer dat hij zeggenschap kreeg over de rechtermaasoever in ruil voor lidmaatschap van de provincie Limburg (uitgezonderd weliswaar de vestingsteden Maastricht en Venlo) van de Duitse bond.

Dat hij in ruil ook het westelijke, Franssprekende deel van het Groothertogdom Luxemburg - waar hij in de praktijk toch al geen gezag meer uitoefende - aan België kwijt raakte bleek geen probleem, ook niet voor de Duitse Bond waarin Pruisen en Oostenrijk het voor het zeggen hadden.

Als lid van de Bond namens Limburg en Luxemburg bekwam de Nederlandse koning voortaan drie stemmen in de "Bundesversammlung" in Frankfurt am Main.

Als herinnering aan de gecompliceerde status van het gedeelde Limburg als voormalig hertogdom en generaliteitsland wordt het hoofd van de provincie nog steeds (net zoals in België) Gouverneur genoemd.

Door haar geschiedenis leefden onder de bevolking van Nederlands Limburg in de 19e eeuw en ook daarna nog lange tijd sterke Belgisch- en Duitsgezinde strekkingen. Nederlands Limburg zou voor België altijd "le Limbourg cédé" (het afgestane Limburg) blijven.

Bronnen

1. Frits Boterman , Moderne geschiedenis van Duitsland. 1800 – heden , Antwerpen , De Arbeiderspers , 2005 (1996).
2. Jeroen Koch , Koning Willem I. 1772-1843 , Amsterdam , Boom , 2013.
3. Theo Luykx , Politieke geschiedenis van België van 1789 tot heden , Elsevier , Brussel , 1969 (1964).
4. Karim Van Overmeire , Het Verloren Vaderland. Het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden 1815-1830 , Brussel , Uitgeverij Egmont , 2005.
5. Geert J.B. Verbeet , Van eenheid naar deling van de provincie Limburg , Uitgave Intergemeentelijke Werkgroep Bocholt, Hunsel, Kinrooi, Stamprooi , 1989.

Artikels in Wikipedia over de hertogdommen Limburg en Luxemburg, het Verdrag der XVIII artikelen, Staats Opper-Gelre en Staats-Overmaas.

(29 juli 2020)

Vocht bingffens Wilm mynants Gaeck
man van dese bovengemelde somme
van dry hondert en vijffentwintigh
guldens con am hinc con ende myt de
bovenstaende contract van myn voep-
ten vollez soldaty ende betaelct to myn
consent erende overtilen in de castatie
en dy en volgens wordt dese quassent
con am Jan corstz wouter mynendone
ende Godofridus Zacharias filiez en
Dobb: geschreven op sekel
Roelant 12. 1765
De vocht
gator gewants
Jan corstz
Witer mynendone
G: Zacharia
my present
gats Boap. Janssens

Oud Schrift

Nieuwe opgave. De oplossing verschijnt in het volgende nummer.

Kerkelijke dispensaties in de kwartieren van Eijskens-Proost (2) Huwelijksbeletselen bij ouders en (bet-/over-)grootouders

Ludo Proost

In het eerste deel van dit artikel (zie DKG 2020-2) besprak ik in algemene woorden de huwelijksdispensaties bij de voorouders van het echtpaar Eijskens-Proost. In een verklarend schema werd ook de dispensatie van dat echtpaar uitgetekend. In dit tweede deel overlopen we de ontheffingen voor de ouders en (bet-)(over-)grootouders (zie schema 2). In de mate van het mogelijke wordt bij de huwelijksakte verklarende of vragende noten gevoegd. Om het lezen niet te veel te verzwaren zijn de volledige Latijn-Nederlandse vertalingen achterwege gelaten.

De ouders van Ferdinandus Eijskens: Eijskens-Van Duppen, 2de en 3de graad

(nrs. 4 en 5)

In de beknopt gehouden copie van het oorspronkelijke huwelijksboek te Gierle vinden we het volgende over dit echtpaar:

(Anno) 1754 9 Martii Joannes Heysken, Anna Maria Van Dieppe; Franciscus Bosch, Melchior Heyskens; coram R(everendo) D(omino) Verheyen Plebano autorizata cum disp(ensatione) in 2° et 3° consang(uinitas) grad(u).

Het huwelijk vond niet plaats voor de toen residerende pastoor van Gierle: Jacobus Moeremans die er parochieherder was van in 1733 tot in 1759. Plebaan Verheyen kreeg toestemming om dit huwelijk in te zegenen. Waarom kreeg pastoor Verheyen die toestemming om het huwelijk te sluiten? Van welke kerk deze Verheyen pastoor was, noodt om een onderzoek in meerdere bronnen. De piste dat Verheyen pastoor was van de Antwerpse kathedraal of in een andere Kempense parochie en daarom plebanus geheten, is een mogelijk aanknopingspunt.

De dispensatie werd gegeven door [Dominicus de Gentis](#) o.p. (ordo prædicatorum, predikheren of dominicanen) die de Antwerpse bisschop was in de periode 1749-1758.

De huwelijksgetuige Melchior Eijskens (°1729) was de broer van Joannes (Baptista Gasparus) Eijskens. Terwijl de getuige Franciscus Bosch gehuwd was met Catharina Van Duppen(1731-1802), de zus van de huwende Anna Maria.

De bloedverwantschap (zie schema 2: groene vakken) van het echtpaar begint bij de *moeder* van Joannes Baptista Gasparus, Elisabeth Stappaerts (9) en bij de *vader* van Anna Maria, Joannes Gerardus Van Duppen (10). Vervolgens passeert de bloedlijn van Anna Maria bij haar *grootmoeder* Catharina Stappaerts (21).

Uiteindelijk belanden beiden bij hun gemeenschappelijke voorouders: het echtpaar Simon Stappaerts (18=42) gehuwd in 1669 te Gierle met Catharina Proost (19=43). Simon en

32	Paulus Eijskens (Gierle, 1616-1697)	xGierle 5/2/1638	16	Petrus Escens (Gierle, *07/06/1643)	X Gierle, 04/02/1674	8	Petrus Eijskens (Gierle, 31/01/1687-20/09/1768)	X Gierle, 23/11/1706 (4° gradu)	4	Joannes Baptista Gasparus Eijskens (Gierle, 20/12/1731-14/1/1762)	X Gierle, 09/03/1754 (2° et 3° gradu)	2	Ferdinandus Eijskens (Gierle, 17/2/1760-7/9/1840)	X Mechelen, 25/5/1789, Sint-Jansparochie (in tertio et quarto gradu mixto consanguinitatis)	
33	Maria Cornelis (Gierle, +1677)		17	Catharina Proost (Gierle, *28/11/1645)		9	Elisabeth Stappaerts (Gierle, 09/02/1687-13/01/1761)		5	Anna Maria Van Duppen (Gierle, 26/04/1735-?)		3	Anna Catharina Proost Gierle, (21/9/1758-2/5/1826)	Schema 2: Kerkelijke dispensaties voor ouders, grootouders en (bet-)overgrootouders van F. Eijskens en A.C. Proost	
34	Andreas Proost Gierle, 1615-1696)	xGierle 14/2/1642	18	Simon Stappaerts (Gierle, 26/2/1646-8/11/1693)	X Gierle, 21/10/1669	10	(Gierle) Joannes Gerardus Van Duppen, 16/7/1702-11/12/1783)	X Gierle, 25/08/1729 (4° gradu)	6	Antonius Proost (Gierle, 7/5/1716-7/8/1791)	Gierle, 24/02/1745 (4° gradu)				
35	Anna De Porter (Gierle, °1617)		19	Catharina Proost (Gierle, °18/8/1647)		11	Maria Jacobs (Gierle, 10/05/1709-?)		7	Maria Anna Jacobs (Gierle, 3/2/1719-6/4/1766)					
36	Sebastianus Stappaerts (Gierle, 1617-1705)	X omstreeks 1637	20	Adriaen Van Duppen (Zandhoven, 16/12/1677 -Gierle, 16/11/1705)	X Gierle, 19/06/1701	12	Antonius Proost (Gierle, 17/11/1678-6/6/1726)	X Gierle, 21/10/1710 (3° gradu)							
37	Catharina Leijssen (Gierle, +1682)		21	Catharina Stappaerts (Gierle, 18/09/1676-22/07/1734)	X Gierle, 31/01/1702	13	Susanna Jacobs (Gierle, 27/11/1689-22/7/1754)	X Gierle, 21/10/1710 (3° gradu)							
38	Nicolaus Proost (Gierle, 1607-1667)	xGierle, 17/5/1635	22	Joannes Baptista Jacobs (Gierle, 23/9/1673-?)	X Gierle, 31/01/1702	14	Theodorius Jacobs (Gierle, 14/2/1684-29/11/1758)	Gierle, 06/09/1707 (3° gradu)							
39	Catharina Jacobs (Gierle, 1612-1664)		23	Anna Dirickx (Gierle, 8/1/1677-?)	X Gierle, 30/01/1663	15	Anna Maria Jacobs (Gierle, 14/1/1682-?)								
40	Gerardus Van Duppen (Z. 1640-1700)	xZandhoven 03/04/1693	24	Joannes Proost (Gierle, 13/2/1633-?)	X Gierle, 12/06/1661										
41	Anna Lambrechtis (Z. 1644-1695)		25	Catharina Van Eijck (Gierle, 6/6/1642-17/2/1687)	X Gierle, 12/06/1661										
42	Simon stappaerts (Gierle, 1646-1693)	xGierle, 21/10/1669	26	Joannes Jacobs (Gierle, 20/03/1656-?)	X Gierle, 20/04/1688 (3°)										
43	Catharina Proost (Gierle, °1647)		27	Cornelia van Den Oudenhuijzen (Gierle, 1/11/1667-26/4/1753)	X Gierle, 08/02/1682										
44	Joannes Jacobs (Gierle, 1642-1706)	xAntwerpen, 22/07/1665 (4° gradu)	28	Joannes Jacobs (Gierle, 20/03/1656-?)	X Gierle, 08/02/1682										
45	Catharina Grielens (Gierle, 1645-1717)		29	Elizabeta Peeters (Gierle, 26/04/1647-18/10/1686)	X Antwerpen 22/07/1665 (4°)										
46	Joannes Dirickx (Gierle, °1622)	X Gierle, 30/01/1663	30	Joannes Jacobs (Gierle, 3/8/1642-8/7/1706)	X Antwerpen 22/07/1665 (4°)										
47	Maria Luisterborch (Gierle, 1638-1707)		31	Catharina Grielens (Gierle, 26/8/1645-10/09/1717)	X Gierle, 22/10/1637										
48	Joannes Proost (Gierle, °1599)	xGierle, 20/10/1632													
49	Anna Sas (Gierle, °1604)														
50	Martinus Van Eijck (Gierle, 1635-1672)	xGierle, 10/01/1640													
51	Anna Knaeps (Gierle, 1621-1674)														
52	Petrus Jacobs (Gierle, °1617)	xGierle, 0/02/1656													
53	Catharina Heijns (Gierle, +1656)														
54	J. Van D. Oudenhuijzen (Gierle, 1630-1689)	xGierle, 23/01/1663													
55	Catharina Diercx (Gierle, 1638-1689)														
56	Petrus Jacobs (Gierle, °1617)	xGierle, 15/1/1656													
57	Catharina Heijns (Gierle, °1656)														
58	Theodorius Peeters (Gierle, +1680)	xGierle, 17/04/1645													
59	Catharina Proost (Gierle, 1624-1680)														
60	Balthazar Jacobs (Gierle, 1602-1669)	X Gierle 20/11/1637													
61	Margareta Jacobs (Gierle, 1611-1683)														
62	Laurentius Grielens (Gierle, 1602-1665)	xGierle, 22/10/1630													
63	Elisabeth Stappaerts (Gierle, °1689)														

Catharina zijn de *grootouders* (2de graad) van Joannes Baptista Gerardus Eijskens en voor Anna Maria Van Duppen zijn zij de *overgrootouders* (3de graad).

De ouders van Anna Catharina Proost: Antonius Proost en Maria Anna Jacobs 4de graad (nrs. 6 en 7)

De vierdegraadsverwantschap (schema 2, in oker) voor Antonius Proost en Maria Anna Jacobs begint voor de man bij zijn *moeder* Susanna Jacobs (13). En voor zijn vrouw bij haar *vader* Theodorus Jacobs (14). Vervolgens passeren ze *dezelfde grootvader*: Joannes Jacobs (26=28). Deze grootvader is *tweemaal gehuwd*: met Cornelia van Den Oudenhuijsen die de grootmoeder is van Antonius Proost. Catharina Peeters was de echtgenote in het andere huwelijk en zij is de grootmoeder van Maria Anna Jacobs.

Daarna volgen hun *overgrootouders* Petrus Jacobs (52=56) gehuwd met Catharina Heijns (53=57). Petrus Jacobs is de zoon van Joannes Jacobs en Catharina Van Eijnde gehuwd op 26 mei 1598.

De ouders van Catharina Heijns zijn niet gekend, maar deze zijn ook de gemeenschappelijke voorouders. Deze twee koppels zijn de *betovergrootouders* van Antonius Proost en Anna Maria Jacobs

Merk op dat niet de derdegraadsverwantschap maar wel de vierdegraadsverwantschap als huwelijksbeletsel wordt geacht.

In dezelfde copie van het Gielse huwelijksboek lezen we dan deze inschrijving:

(Anno) 1745 24 feb(ruarii) Antonius Proost, Maria Anna Jacobs; Gerardo Proost, Norberto Proost; disp(ensatione) ab Excel(entissimo) D(omino) Nuntio Ap(osteli)co in quarto cons(anguinitas) grad(u).

Het is pastoor Jacobus Moeremans die het huwelijk inzegende. Opvallend in dit huwelijk is dat de apostolische nuntius in de Zuidelijke Nederlanden de opheffing van het verbod tot huwen heeft gegeven. Voor de 4de graad was de plaatselijke bisschop verantwoordelijk. Omdat het huwelijk in 1745 plaatsvond en de Antwerpse bisschopszetel in dat jaar vacant was, is het verklaarbaar dat [Ignazio Michele Crivelli](#) de vertegenwoordiger van de Romeinse Heilige Stoel deze taak tijdelijk overnam. Gerardus Proost (1720-1746) is de broer van de bruidegom. Norbertus Proost (1710-1790) is de neef van de bruidegom via hun gemeenschappelijke grootouders Joannes Proost (24) en Catharina Van Eijck (25).

Grootouders van F. Eijskens: Petrus Eijskens x Elisabeth Stappaerts 4de graad

(Te beginnen bij de nummers 8 en 9. Hun voorouders huwden voor 1594, het begin van de parochiale boeken te Gierle. Het is (nog) niet mogelijk om de verwantschapslijnen precies vast te stellen.)

(Anno 1706) 23. Novemb(ris) Petrus Eyckens, Elizabeth Stappaerts; Cornelio Eyskens, Joanne Stappaerts; disp(ensatione) ab Ep(iscop)o Antv(erpiaë) in 4° consang(uinitas) Grad(u) Ind. Apri.

De verlenende Antwerpse bisschop (1700-1706) was [Reginaldus Cools](#) o.p. De gemeenschappelijke voorouders van dit echtpaar waren gehuwd voor 1594. De dienstdoende pastoor te Gierle in de periode 1672-1716 heette Nicolaas Martinus Flamen.

Grootouders van F. Eijskens: Joannes Gerardus Van Duppen x Maria Jacobs, 4de graad.

(Te beginnen bij de nummers 10 en 11. Zelfde opmerking als voorgaande.)

De beknopt gehouden copie van het huwelijksboek vermeldt: *(Anno) 1729 25 augusti Joannes Van Duppen, Maria jacobs, Petro Jacobs, Balthazare Jacobs. Disp. In 4 grad. consang.*

De pastoor van 1716 tot en met 1736 was Silvester Laurentius Joseph Van Ey. De bisschop in de periode van 1727 tot en met 1742 heette [Carolus d' Espinoza](#) O.F.M. Cap. (Ordo Fratrum Minorum Capucinatorum of de Kapucijnen, een tak van de Minderbroeders)

Grootouders van A.C. Proost: Antonius Proost x Susanna Jacobs 3de graad

(Te beginnen bij de nummers 12 en 13. Zelfde opmerking als voorgaande.)

(Anno) 1710 21 octob(ris) Antonius Proost, Susanna Jacobs; Martino Proost, Joanne Stappaerts; coram R(everendo) D(omino) Van Hoof vicepast(ore). Ad comm(issione) Pastori. Disp(ensatione). A sed(es) Apos(tolic)a in 3° consang(uinatis) Gradu.

De onderpastoor Van Hoof kreeg de opdracht van zijn pastoor Nicolaas Martinus Flamen om het huwelijk in te zegenen. Waarom de dispensatie door de *Apostolische stoel* en niet door de bisschop werd gegeven is niet duidelijk. Er was wel degelijk een bisschop benoemd in het bisdom Antwerpen: de van Keulen afkomstige [Peter Josef de Francken-Sierstoff](#) bisschop van 1707 tot 1727. Of misschien was dit een geijkte uitdrukking om het verband met de paus te Rome te benadrukken? Volgens het canoniek recht had de paus alleen het recht om dispensaties te geven maar dat recht werd dan gedelegeerd voor de derde- en vierdegraadsverwantschappen aan de plaatselijke bisschoppen.

De gemeenschappelijk voorouders zijn hier wel gekend: Henricus Proost en Dijnna Grielens. Dit echtpaar was ook voor het jaar 1594 gehuwd.

Grootouders van A.C. Proost: Theodorus Jacobs x Anna Maria Jacobs, 3de graad

(Te beginnen bij de nummers 14 en 15. Zelfde opmerking als voorgaande.)

(Anno) 1707 6 7bris Theodorus Jacobs, Anna Maria jacobs; Petro Dierckx, Petro Jacobs; Disp(ensatione) Ab ap(ostoli)ca Sede in 3° consang(uinatis). Grad(u).

De gemeenschappelijke voorouders zijn niet gekend maar wel kan men inschatten dat deze voor het jaar 1594 zijn gehuwd. Ook hier was Nicolaas Martinus Flamen de pastoor en Peter Josef de Francken-Sierstoff de Antwerpse bisschop. Evenzo verwijst de registratie naar de Apostolische Stoel.

Overgrootouders van A.C. Proost: Joannes Jacobs x Cornelia van Den Oudenhuijsen, 3de graad

(Te beginnen bij de nummers 26 en 27. Zelfde opmerking als voorgaande.)

Anno 1688 20 aprilis contrax(erunt) coram me pastore matrim(onium) Jo(ann)es Jacobs et Cornelia Van Oudenhuijsen etiam coram testibus Jo(ann)e Stappaerts et Egidio Hendrix post obtentam dispensationem in tertio affinitatis gradue atque tribus proclamationibus ab ill(ustrissi)mo D(omi)no Joanne Fernando Antverspiensium Episcopo.

Nadat de Antwerpse bisschop [Joannes Ferdinandus van Beughem](#) (1679-1699) een dubbele dispensatie had verleend, huwden zij voor de Gielse pastoor Nicolaas Martinus Flamen die tevens deken van de dekenij Herentals was. Pasen viel in 1688 op zondag 18 april. Het echtpaar huwde dus in de besloten tijd lopend van Aswoensdag tot beloken Pasen - de zondag na Pasen-.

Betovergrootouders van F. Eijskens en overgrootouders van A.C. Proost:

Joannes Jacobs x Catharina Grielens, 4de graad

(Te beginnen bij de nummers 30=44 en 31=45. Zelfde opmerking als voorgaande.)

Dit huwelijk ging door in de kathedraal te Antwerpen.

Volgende tekst werd in het huwelijksboek van Gierle :

Anno 1665 22 Julii Affid(avit) sunt et eodem die simul matrimonio Solemniter Juncti Antverpiæ in Cathedrali Ecclesiâ Beatæ Mariæ Joannes Jacobs et Catharina Grielens coram me Norberto Daniels pastore Gierlensi et testibus Petro Proost et Cornelio Stappaerts obtenta* prius dispensatione a S:S:* D(o)m(i)no Papa nostro Alexandro 7° Super quarto affinitatio gradu quia* se mutus contingebant similiter et a Rev(erendo) D(o)m(in)o Episcopo Antverpiensi dispensatione habita super tribus proclamationibus consuetis.*

Blijkbaar was hier ook de paus [Alexander VII](#) die de opheffing van het huwelijksbeletsel toestond en niet de Antwerpse bisschop [Ambrosius Marius Capello](#) (1654-1676). De bisschop gaf wel een dispensatie voor de drie afroepen van het huwelijk in de kerk. Norbertus Daniels was pastoor te Gierle van 1665 tot 1667. Waarom dit echtpaar in de Antwerpse kathedraal en niet in de kerk van Gierle huwde, vraagt om nader onderzoek.

(wordt vervolgd)

Affidavit... overeengekomen zijn en dezelfde dag plechtig zich door het huwelijk verbonden te Antwerpen in de kathedraalkerk van de Gelukzalige Maria (Onze-Lieve-Vrouw) (...) obtenta prius*... voorafgaandelijk bekomen (...) S:S: (=Sanctissimo =Zijne Heiligheid) quia*omdat ze beiden samen naaste (familieleden) zijn (...).*

Geraadpleegde bronnen

NEEFS, J., 'De Gielse parochie en zijn pastoors', *Jaarboek van de heemkundige Kring Norbert de Vrijter te Lille*, (1983), 37-40. (https://drive.google.com/file/d/0B_sw43JFKwBSSk1NX1hyOFJJdUk/view)

RIKSARCHIEF IN BELGIE, *Parochieregisters. Provincie Antwerpen (digitaal)*, 2020.

Lijst van de bisschoppen van Antwerpen, *Wikipedia*, 2020

(https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_bisschoppen_van_Antwerpen). Geraadpleegd in 2019 en 2020.

Lijst van pausen, *Wikipedia*, 2020 (https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_pausen). Geraadpleegd in 2019 en 2020.

Mededelingen en kort nieuws

Bidprentjes en rouwbrieven

Er werden van diverse zijden nog bidprentjes en rouwbrieven aangeleverd, dit ondanks het feit dat we drie maanden praktisch inactief geweest zijn.

Michel Van Gorp bezorgde ons archief gegevens van zijn vader, deze was vroeger nog voorzitter van de Antwerpse Arendonkenaarskring.

Lisa Munten reageerde op onze oproep om te helpen bij het inscannen van bidprentjes en rouwbrieven. Hartelijk dank hiervoor. Mariette nam contact op met haar en heeft een afspraak gemaakt.

Cursus Genealogie voor beginners

Zoals de zaken er nu voorstaan zal onze cursus voor beginners in oktober/november normaal kunnen doorgaan. Voorwaarde is alleen dat we voldoende liefhebbers zullen hebben om die te volgen. Ook hier speelt corona ons serieus parten. Wij brengen degenen die reeds inschreven tijdig op de hoogte van de stand van zaken.

Liefhebbers kunnen zich nog altijd inschrijven door overschrijving van 45 euro op rekening van FV Regio Kempen BE94 7350 4976 3614

**De lessen gaan door in het Kasteel de Renesse te Oostmalle telkens op donderdag avond van 19u30 tot 22 u, op volgende data:
8-15-22-29 oktober en 12 en 19 november.**

Graag een seintje aan victor.bertels1@telenet.be zodat wij uw email adres hebben om u op de hoogte te kunnen houden.

Activiteiten FV Regio Kempen

Zoals alle verenigingen zien ook wij ons verplicht om verdere plannen voor het najaar uit te stellen of te verschuiven naar volgend jaar.

Er zullen geen voordrachten gegeven worden en de snelcursussen ivm oud schrift en genealogische programma's werden reeds verschoven naar het voorjaar van 2021.

Wij rekenen er wel op dat onze genealogische dagen van oktober, november en december normaal zullen kunnen doorgaan. Zie hiervoor onze agenda.

AGENDA

September 2020

2 september 2020	Wat?	Genealogisch café – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse; Lierselei 30 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15u tot 22u
	Wie?	FV Regio Kempen

Oktober 2020

7 oktober 2020	Wat?	Genealogisch café – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse; Lierselei 30 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15u tot 22u
	Wie?	FV Regio Kempen

8 – 15 – 22 – 29 oktober 2020

Wat?	Cursus Familiekunde
Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30 1ste verdiep.
Wanneer?	Van 19u30 tot 22u
Wie?	FV Regio Kempen

November 2020

4 november 2020	Wat?	Genealogisch café – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse; Lierselei 30 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15u tot 22u
	Wie?	FV Regio Kempen

12 – 19 november 2020

Wat?	Cursus Familiekunde
Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30 1ste verdiep.
Wanneer?	Van 19u30 tot 22u
Wie?	FV Regio Kempen

December 2020

2 december 2020	Wat?	Genealogisch café – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse; Lierselei 30 2390 Malle
	Wanneer?	Van 15u tot 22u
	Wie?	FV Regio Kempen

Huwelijken te Antwerpen Kathedraal O.L.Vr Noorden 1752-53-54 waarvan minstens één persoon afkomstig is van buiten de stad

Mariette Backs

Bij het inventariseren van de huwelijken die in Antwerpen in de kathedraal plaatsvonden kwam ik tot de bevinding dat er menig huwelijk gesloten werd tussen personen die niet in Antwerpen geboren zijn. De herkomst van deze personen is zeer verscheiden en gespreid over het ganse land en ver daarbuiten. Bij het samenstellen van een stamboom of een familiegeschiedenis worden we wel eens geconfronteerd met "verloren" of "onvindbare" voorouders of naamgenoten, en is het een grote moeilijkheid om precies te weten waar die persoon terecht gekomen is. Het klapperen van de huwelijken met personen van buiten Antwerpen, die daar huwden, kan een hulpmiddel zijn om ontbrekende schakels aan te vullen. In deze publicatie beperk ik mij tot de huwelijken waarvan minstens één persoon afkomstig is van buiten de stad Antwerpen. Dit is het zesde vervolg.

(bron: arch.be)

Martinus De Leeuw x kerkelijk 09-01-1752 met Judoca Francisca Fierens getuigen Jacobo Verheijen - Joannes Leemans	doop of herkomst te Hoogstraten doop of herkomst te Hulst
Florentius Beerens x kerkelijk 16-01-1752 met Joanna Timmermans getuigen Petro Surens - Henrico Van Cuijck	doop of herkomst te Oosterwijk doop of herkomst ex (baereni ?)
Joannes Berbet x kerkelijk 18-01-1752 met Cornelia Willemsens getuigen Joannes Janssens - Petro De Baekker	doop of herkomst te Aalst doop of herkomst te Ekeren
Nicolaus Pletinckx x kerkelijk 18-01-1752 met Anna Catharina Cruijck getuigen Francisco Le Maire - Joannes Baptiste Pletinckx	doop of herkomst te Herfelingen bij Brussel doop of herkomst te Antwerpen
Joannes Gijs x kerkelijk 05-02-1752 met Elisabtha Hofkens getuigen Cornelio Hofkens - Judoco Calowe	doop of herkomst te Oelegem doop of herkomst te Brecht
Tobias Van der Veken x kerkelijk 09-02-1752 met Anna Thielens	doop of herkomst te Brussel doop of herkomst te Rillaar

getuigen Anthonio Van den Elst - Andreas Thielens

Guilielmus Bosmans **doop of herkomst** te Antwerpen
x kerkelijk 13-02-1752 met
Anna Elisabetha Tillemans **doop of herkomst** te Breda
getuigen Henrico Gerardo Tillemans - Francisco Josepho Bosmans

Laurentius Franciscus Sette **doop of herkomst** te Izegem
x kerkelijk 14-02-1752 met
Isabella Maria Van Fraesem **doop of herkomst** te Antwerpen
getuigen Nicolao Van Frarsem - Joannes Francisco Mersselier

Cornelius Roefs **doop of herkomst** te Gierle
x kerkelijk 07-03-1752 met
Joanna Batens **doop of herkomst** te Sti.Laurentii
getuigen Henrico Herstraeten - Joannes Baptiste Roels

Joannes Watteauw **doop of herkomst** te Antwerpen
x kerkelijk 17-03-1752 met
Elisabetha Verbeeck **doop of herkomst** te Wilrijk
getuigen Petro Watteauw - Bernardo Watteauw

Joannes Gommarus Vendelmans **doop of herkomst** te Lier
x kerkelijk 02-04-1752 met
Maria Catharina Van Haecken **doop of herkomst** te Antwerpen
getuigen Petro Vendelmans - Joannes Baptiste Van Haecken

Jacobus Jacobs **doop of herkomst** te Turnhout
x kerkelijk 09-04-1752 met
Joanna Hens **doop of herkomst** te Wilrijk
getuigen Martino Wouters - Judoco Oste

Cornelius Anthonissens **doop of herkomst** te Brecht
x kerkelijk 09-04-1752 met
Cornelia Papen **doop of herkomst** te Brecht
getuigen Josepho Raeijmaeckers - Judoco Oste

Willibrordus Raeijmaeckers **doop of herkomst** te Castel
x kerkelijk 20-04-1752 met
Magdalena Maes **doop of herkomst** te Antwerpen
getuigen Joannes Aben - Francisco De Weert

Claudius Vaties **doop of herkomst** te Parijs
x kerkelijk 29-04-1752 met
Joanna Maria Schermers **doop of herkomst** te Antwerpen
getuigen Petro Schermers - Judoco Oste

Balthazar Lauwe x kerkelijk 07-05-1752 met Joanna Maria Van Bladel getuigen Guilielmo Van den Bosch - Laurentio De Wachter	doop of herkomst te Borsbeek doop of herkomst te Turnhout
Leonardus Corbé x kerkelijk 02-06-1752 met Catharina Van Steenbergens getuigen Martino De Longne - Gummaro Werrenbol	doop of herkomst te Antwerpen doop of herkomst te Herenthout
Henrick Librecht Bodendorp x kerkelijk 13-06-1752 met Maria Aldegondis Weltiens getuigen Arnolde Smolders - Judoco Oste	doop of herkomst te Hannover doop of herkomst te Beek
Gaspar Verstrijden x kerkelijk 25-06-1752 met Maria Isabella Haenen getuigen Leonardo Haenen - Guilielmo Lafosche	doop of herkomst te Balen doop of herkomst te Antwerpen
Carolus Francke kerkelijk 25-06-1752 met Elisabetha Dris getuigen Jacobo Verduijn - Hieronimus De Roij	doop of herkomst te Montensis (Bergen) doop of herkomst te Opoeteren
Joannes Batista Daef x kerkelijk 29-06-1752 met Petronilla Brouwers getuigen Henrico Brouwers - Josepho Brouwers	doop of herkomst te Leuven doop of herkomst te Antwerpen
Gaspar Anthonius Bijl x kerkelijk 29-06-1752 met Joanna Maria Lemmens getuigen Nicolao Lemmens - Arnolde Smolders	doop of herkomst te Traeramond doop of herkomst te Antwerpen
Godefridus Jacobus Lanoij x kerkelijk 02-07-1752 met Maria Clara Driessens getuigen Cornelio Lanoij - Cornelio Schrijvers	doop of herkomst te Antwerpen doop of herkomst te Maastricht
Antonius Permans x kerkelijk 13-07-1752 met Maria Lijzen getuigen Laurentio Siepers - Judoco Oste	doop of herkomst te Berchem doop of herkomst te Lille
Anthonius Van Bedaf x kerkelijk 12-08-1752 met	doop of herkomst te Gilse

Adriana Maria Van Gool doop of herkomst te Hoogstraten
getuigen Joannes Baptiste Clerens - Arnaldo Van de Corput
info 2de en 3de graad verwantschap

Petrus Bal doop of herkomst te Hemiksem

x kerkelijk 20-08-1752 met

Catharina Van Broeckhoven doop of herkomst te Geel

getuigen Joannes Bal - Christ iano Van Broeckhoven

Adelbertus Pfeiffer doop of herkomst te Wirtsborgh

x kerkelijk 27-08-1752 met

Anna Catharina Boen doop of herkomst te Antwerpen

getuigen Joannes Boen - Joannes Ernst

Joannes Carolus Michielssens doop of herkomst te Antwerpen

x kerkelijk 17-09-1752 met

Petronilla Ambroos doop of herkomst te Sambeek

getuigen Michaele Ambrosio Michielssens - Henrico Michielssens

Joannes Anthonius Seliarts doop of herkomst te Zandhoven

x kerkelijk 06-11-1752 met

Joanna Catharina Peeters doop of herkomst te Antwerpen

getuigen Cornelio Verstegen - Judoco Oste

Adamus Van Duffelen doop of herkomst te Dordrecht

x kerkelijk 30-11-1752 met

Aldegondis Van Eijndhoven doop of herkomst te Luijkgestel

getuigen Joannes Van de Zande - Cornelio Van Hoeck

Joannes Den Borger doop of herkomst te

x kerkelijk 30-11-1752 met

Cornelia Verschueren doop of herkomst te Brecht

getuigen Henrico Floors - Petro Meurs

Benedictus Josephus De Meester doop of herkomst te Antwerpen

x kerkelijk 30-11-1752 met

Joanna Ferdinanda Sporckmans doop of herkomst te Herentals

Cornelius Philips doop of herkomst te Breda

x kerkelijk 26-12-1752 met

Elisabetha Janssens doop of herkomst te Ekeren

getuigen Jacobo Andriessens - Georgio Van den Bosch

Gaspar Van Immerseel doop of herkomst te Antwerpen

x kerkelijk 26-12-1752 met

Anna Van Nerom doop of herkomst te Herenthout

getuigen Petro De Ridder - Joanens Francisco Tielemans

Joannes Francken x kerkelijk 26-12-1752 met Adriana Kennis getuigen Leonardo Francken - Henrico Baekx	doop of herkomst te Oostham doop of herkomst te Waarloos
Joannes Baptista Lignant x kerkelijk 20-01-1753 met Anna Catharina De Coster getuigen Philippo Ludovico Lignant - Joannes De Boeij	doop of herkomst te Beveren doop of herkomst te Deurne
Petrus Josephus Mortelmans x kerkelijk 30-01-1753 met Maria Catharina Van Steenberge getuigen Petro Mortelmans - Paulo Van Steenberge	doop of herkomst te Deurne doop of herkomst te Herentals
Joannes Raijmaeckers x kerkelijk 10-02-1753 met Joanna Toisson getuigen Joannes Francisco De Roover - Judoco Oste	doop of herkomst te Antwerpen doop of herkomst te Willebroek
Bernardus Matthijs x kerkelijk 24-02-1753 met Cornelia Theresia Van den Bolck getuigen Francisco Henrico De Coninck - Jacobo Josepho Moir	doop of herkomst te Antwerpen doop of herkomst te Zundert
Franciscus Van Ham x kerkelijk 27-02-1753 met Jacoba Van Hoes getuigen Petro Van Ham - Judoco Oste	doop of herkomst te Antwerpen doop of herkomst te Haga ppis (Princenhage??)
Henricus Biggen x kerkelijk 19-03-1753 met Adriana Goossens getuigen Wilhelmo Dornaer - Bartholomeo Biggen	doop of herkomst te Paderborn doop of herkomst te Wuustwezel
Francisco Van de Velde x kerkelijk 19-03-1753 met Anna Catharina Lenaerts getuigen Judoco Van de Velde - Jacobo Vaes	doop of herkomst te Antwerpen doop of herkomst Grobbendonk
Wilhelmus Schoonaerts x kerkelijk 23-03-1753 met Elisabetha Lijsen getuigen Dominico Van den Branden - Jacobo Van Soens	doop of herkomst te Trudinopolis (St.Truiden) doop of herkomst te Tienen
David Aerts	doop of herkomst Wilmarsdonck

x kerkelijk 13-05-1753	met	doop of herkomst te Merksem
Catharina Verhoeven		
getuigen Joannes Baptista Huijbrechts - Petro Lauwers		

Joannes Franciscus Ceulemans		doop of herkomst te Antwerpen
x kerkelijk 12-06-1753	met	
Anna Catharina Van Deuren		doop of herkomst te Turnhout
getuigen Francisco Leemans - Joannes Baptiste Dame		

Adrianus Bogaerts		doop of herkomst te Halle
x kerkelijk 16-06-1753	met	
Catharina Vermeijlen		doop of herkomst te Deurne
getuigen Arnoldo Lambrechts - Petro Mortelmans		

Adrianus Fijens		doop of herkomst te Berchem
x kerkelijk 26-06-1753	met	
Viverina Eelkens		doop of herkomst te Goirle
getuigen Joannes Fijens - Joannes Van Leuven		

Gerardus Van den Broeck		doop of herkomst te Antwerpen
x kerkelijk 12-07-1753	met	
Anna Gertrudis Aelmans		doop of herkomst Stevensweert
getuigen Joannes Francisco Cruijsmans - Judoco Oste		

Joannes Baptista Schellinckx		doop of herkomst Grobbendonk
x kerkelijk 05-08-1753	met	
Anna Maria Minnen		doop of herkomst te Antwerpen
getuigen Sebastiano Minnen - Josepho Minnen		

Adrianus Schelles		doop of herkomst te Lille
x kerkelijk 05-08-1753	met	
Petronilla Van Arendonck		doop of herkomst te Antwerpen
getuigen Jacobo De Wandelair - Petro Mellaert		

Franciscus Josephus Lignij		doop of herkomst te Gosselies
x kerkelijk 05-08-1753	met	
Maria De Cort		doop of herkomst te Antwerpen
getuigen Philippo Ferdinando Hebrant - Antonio Filegas		

Joannes Baptista Gherens		doop of herkomst te Leuven
x kerkelijk 26-08-1753	met	
Anna Maria Schoonaerts		doop of herkomst te Brustum
getuigen Simon De Biest - Joannes Francisco Vanderhaege		

Jacobus Goossens		doop of herkomst te Zele
x kerkelijk 09-09-1753	met	
Anna Maria Smolders		doop of herkomst te Maastricht

getuigen Petro Anné - Cornelio Van Hove

Lambertus Breugelmans

x kerkelijk 25-09-1753 met

Anna Leijsen

getuigen Joannes Tijs - Matheo Hulsens

doop of herkomst te Herentals

doop of herkomst te Dessel

Joannes Bal

x kerkelijk 21-10-1753 met

Maria Catharina De Vooght

getuigen Petro Bal - Philippo Tuijtelair

doop of herkomst te Wilrijk

doop of herkomst te Antwerpen

Cornelius De Ruijter

x kerkelijk 28-10-1753 met

Joanna Maria Van Bladel

getuigen Laurentio De Wagter - Joannes Deli

doop of herkomst te Berchem

doop of herkomst te Turnhout

Petrus Teirbrood

x kerkelijk 07-11-1753 met

Joanna De Wit

getuigen Jacobo Vlemincx - Christiano Loossens

doop of herkomst St.-Niklaas-W.

doop of herkomst te Humbeke

Henricus De Sweemer

x kerkelijk 18-11-1753 met

Anna Schoors

getuigen Henrico Van Gelderip - Petro Wouters

doop of herkomst te Antwerpen

doop of herkomst te Halle

Andreas Van Sant

x kerkelijk 23-12-1753 met

Anna Maria Geenruts

getuigen Joannes Vermeulen - Joannes Baptiste Van den Winckel

doop of herkomst te Merksem

doop of herkomst te Lier

Joannes Mattheus Feijen

x kerkelijk 08-01-1754 met

Cornelia Van den Muijsenbergh

getuigen Joannes Van Dale - Jacobo Hendrickx

doop of herkomst te Schilde

doop of herkomst Haga principic
(Princenhage)

Franciscus Morrel

x kerkelijk 17-01-1754 met

Elisabetha Smits

getuigen Joannes Baptiste Deij - Egidio Morrel

doop of herkomst te Antwerpen

doop of herkomst te Hasselensis
(Hasselt)

Franciscus De Grave

x kerkelijk 18-01-1754 met

Anna Maria Van Eeckhoven

getuigen Joannes Van Mockenborgh - Antonio Van Houte

doop of herkomst Gerardimont.
(Geraardsbergen)

doop of herkomst te Antwerpen

Franciscus Van der Hagen x kerkelijk 03-02-1754 met Anna Catharina Annemans getuigen Petro Van der Talen - Judoco Oste	doop of herkomst te Brussel doop of herkomst te Baasrode
Joannes Estmans x kerkelijk 03-02-1754 met Maria Catharina Loots getuigen Henrico Faseel - Henrico Van Lippe	doop of herkomst te Roermond doop of herkomst te Retie
Petrus Leemans x kerkelijk 23-02-1754 met Anna Maria Goetelinckx getuigen Joannes Baptiste Van Genegte - Judoco Oste	doop of herkomst te Diegem doop of herkomst te Retie
Joannes Stas x kerkelijk 24-04-1754 met Maria Clara Haubursain getuigen Cornelio Gerardo Verhulst - Francisco Van Gemen	doop of herkomst te Brussel doop of herkomst te Heppen
Joannes Franciscus Van der Haegen x kerkelijk 19-03-1754 met Anna Maria Janssen getuigen Joannes Janssen - Joannes Van der Haegen	doop of herkomst te Brussel doop of herkomst te Antwerpen
Joannes Van Winckel x kerkelijk 16-04-1754 met Anna Maria Van Hove getuigen Joannes Baptiste Bartolomeus - Henrico Roose	doop of herkomst te Balderen (Berlaar) doop of herkomst te Balderen (Berlaar)
Andreas Van de Vliet x kerkelijk 15-05-1754 met Anna Catharina Sloomakers getuigen Jacobo Sloomakers - Cornelio Somers	doop of herkomst te Boom doop of herkomst te Boom
Petrus Van den Wijngaert x kerkelijk 19-05-1754 met Elisabetha Keulemans getuigen Francisco De Voght - Adriano Grijp	doop of herkomst te Deurne doop of herkomst Balder (Berlaar)
Petrus Broeckx x kerkelijk 02-06-1754 met Elisabetha Melis getuigen Petri Dolislagers - Joannes Vervecke	doop of herkomst te Kessel doop of herkomst te Vorselaar
Joannes Baptista De Neus x kerkelijk 06-06-1754 met	doop of herkomst te Turnhout

Catharina Van Tegenbosch getuigen Nicolao Camerlinck - Judoco Oste	doop of herkomst te Turnhout
Joannes Betrams x kerkelijk 30-06-1754 met Joanna Van Tichelen getuigen Joannes Francisco Francens - Judoco Oste	doop of herkomst te Loenhout doop of herkomst te Kalmthout
Guilielmus Van Velthoven x kerkelijk 22-07-1754 met Maria Van Tichelen getuigen Joannes Betrams - Jacobo Van Tichelen	doop of herkomst te Wuustwezel doop of herkomst te Wuustwezel
Martinus Van Den Broeck x kerkelijk 30-07-1754 met Maria Sara De Wever getuigen Josepho De Wever - Judoco Oste	doop of herkomst te Heijst doop of herkomst te Boechout
Joannes Van Hamme x kerkelijk 24-07-1754 met Maria Theresia Puttemans getuigen Antonio Van Hamme - Cornelio Eggers	doop of herkomst te Erps doop of herkomst te Euverijs (Overijse)
Adrianus Geeraerds Theresia Cuijlits x kerkelijk 25-08-1754 met getuigen Joannes Francisco Anthonio Geeraerds - Petro Stijnen info gehuwd door Joannes Cosmas Cuijlits Decano coll.Ecl.Turnholti	
Franciscus Josephus Raijmaeckers x kerkelijk 01-09-1754 met Elisabetha Hesters getuigen Joannes Raijmakers - Matthias Guilielmo Peuskens	doop of herkomst te Antwerpen doop of herkomst te Esch
Sebastianus Mertens x kerkelijk 24-09-1754 met Anna Maria Marien getuigen Joannes Baptiste Der Kinderen - Joannes Lathouwers	doop of herkomst te Poederle doop of herkomst te Retie
Franciscus Dors x kerkelijk 02-11-1754 met Maria Elisabetha Janssens getuigen Guilielmo Janssens - Guilielmo La Force	doop of herkomst te Brussel doop of herkomst te Antwerpen
Josephus Aerts x kerkelijk 03-11-1754 met Anna Elisabetha Lenzen	doop of herkomst te Ekeren doop of herkomst te Tongeren

getuigen Andreas De Keijser - Judoco Oste

Joannes Leemans

x kerkelijk 05-11-1754 met te Antwerpen

Henrica Tulleners

getuigen Henrico Leemans - Michele Lemmens

doop of herkomst te Schelle

doop of herkomst te Mosecana

Conrardus Kreusser

x kerkelijk 11-11-1754 met

Maria Fens

getuigen Josepho Bott - Matheo Billioen

doop of herkomst te Hetsveld

doop of herkomst te Oosterhout

Gaspar Hasenbergh

x kerkelijk 22-11-1754 met

Anna Maria Eeckhout

getuigen Joannes Schrijvers - Henrico De Bie

doop of herkomst te Zandvliet

doop of herkomst te Antwerpen

Petrus De Schutter

x kerkelijk 03-12-1754 met

Joanna Elisabetha Huijsmans

getuigen Gummaro Brants - Petro Peeters

doop of herkomst te Itegem

doop of herkomst te Herenthout
St.Petri

Philippus Bulens

x kerkelijk 26-12-1754 met

Aldegundis Werckens

getuigen Petro Van der Vin - Judoco Oste

doop of herkomst te Londerzeel

doop of herkomst te Helm

Colofon

De Kempense Genealoog is het digitale tijdschrift van Familiekunde Vlaanderen - Regio Kempen.

De uitgave verschijnt in de maanden maart, juni, september en december.

Richtlijnen voor artikels

Maak de artikels op in het lettertype Calibri 12 met een regelafstand van 1,15 wit.

Artikels digitaal bezorgen bij Victor Bertels voor de 1ste van de maand waarin het blad verschijnt. Elke auteur is verantwoordelijk voor haar of zijn artikels.

Redactie van het tijdschrift

Victor Bertels, Patrick De Maesschalck,
Ludo Lathouwers, Ludo Proost

Verantwoordelijke uitgever

Victor Bertels

Foto op het voorblad

Het kasteel van de graven de Renesse te Oostmalle.
Met dank aan het [Domein de Renesse v.z.w.](#)

Web

[Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen](#)

Webmeester - Dago Peeters

Regio Kempen op [Facebook](#)

Overname van artikels

Neem contact op met de auteur of met de verantwoordelijke uitgever

Verwijzing naar een artikel

We stellen het op prijs dat u bij overname of verwijzing de auteur en ons tijdschrift als bron vermeldt. Bijvoorbeeld op deze manier:

JANSSENS, B., 'Genealogie in de regio Kempen', in *De Kempense Genealoog*, 2 (2020), 15-23.

Maatschappelijke gegevens

Naam Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen v.z.w.

Zetel Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle

Ondernemingsnummer - 0877 340 650

Rechtspersonenregister - Antwerpen

Bankrekening - BE94 7350 4976 3614

Alle **correspondentie** voor de vereniging sturen naar de secretaris Patrick De Maesschalck,

Jos De Schutterstraat, 2280 Grobbendonk.

Telefoon (014) 88 22 84.

Bestuur van de vereniging

Klik op de naam van de gewenste geadresseerde om met haar of hem per e-mail contact op te nemen.

Voorzitter	Marc Van den Cloot
Ondervoorzitter	Frans Renaerts
Secretaris	Patrick De Maesschalck
Penningmeester	Victor Bertels
Bestuursleden	Mariette Backs
	Maria De Bie
	Gerard Keyzers
	Ludo Lathouwers
	Dago Peeters
	Theo Peeters
	Ludo Proost
	Andre Sannen
	Herman Van de Leur

Erevoorzitter Eugeen Van Autenboer (†)

Erebestuurslid Florent Bosch (†)

Ereleden Elisa Nijs (†), Jos Van Breen (†),
Gilbert De Lille (†)